

Nova šola do 8. oktobra

Občani občine Velenje bomo letošnji občinski praznik proslavili na svojstven način. Naše praznično darilo, simbol solidarnosti naših delovnih ljudi s po potresu prizadetimi občani v Posotelju in na Kozjanskem, novo šolo solidarnosti, bomo v dneh praznovanja predali otrokom in prebivalcem Zibike v občini Šmarje pri Jelšah. Čeprav je bilo na začetku akcije za gradnjo nove šole določeno, da bo zgrajena do praznika republike, 29. novembra pa je gradbeni odbor na pobudo predsednika velenjske občinske skupščine Nestla Zganka na zadnji seji, 12. avgusta sklenil, da bodo šolo v Zibiki zgradili najpozneje do 8. oktobra. Vodstvo osnovne šole v Zibiki in 170 šolarjev so to odločitev sprejeli z navdušenjem, saj bodo tako samo mesec dni pozneje kot običajno sedli v novem šolskem letu v šolske klopi.

Zadnjo soboto, 11. avgusta, je bilo v Zibiki spet več kot 200 prostovoljcev iz Saleške doline. Betonirali so temelje, utrjevali zemljišče in vozili nasipni material. Prostovoljci odhajajo v Zibiko tudi ta teden, v torek pa je začelo velenjsko gradbeno industrijsko podjetje Vegrad že z montažo prvih stebrov. Dan pozneje so na gradbišče navozili tudi betonske zidake, ki jih je daroval Jože Polak iz vasi Gorenja. Pričakovati je mogoče, da bo novo šolsko poslopje v Zibiki pod streho ob koncu prihodnjega tedna. Prejšnjo soboto, 11. avgusta so predsednik skupščine občine Velenje Nestl Zgank, sekretar komiteja občinske konference ZK Franjo

Korun in predsednik izvršnega sveta skupščine občine Velenje Franjo Kljub obiskali več domačij na področju krajevne skupnosti Zibika in se zanimali za življenje ljudi, ki jim je prizadel junijski potres precejšnjo gmotno škodo.

Čeprav smo se v občini Velenje odločili, da zgradimo v Zibiki novo poslopje za novo šolo, pa se občani in delovni ljudje Saleške doline vsak dan odločajo še za druge oblike pomoči občanom na območju krajevne skupnosti Zibika. V krajevni skupnosti Pesje bodo začeli zbirati sredstva za nakup šolskih potrebščin šolarjem iz Zibike. Zasebni avto-prevozniki so se odločili, da bodo prepeljali gradbeni material v Zibiko. Jože Polak iz Gorenja, kot smo že zapisali, je daroval 3500 betonskih kvadrov. Pripravljenost, da sodelujejo v akciji so izrazili tudi zasebni obrtniki Stane Pirš, Janko Meh in drugi. Zaposleni na postaji milice Velenje so sklenili, da bodo zbrali denar za TV sprejemnik za novo šolo. Tudi velenjski upokojeanci bodo prispevali nekaj denarja, že od vsega začetka pa sodelujejo tudi na udarniškem delu v Zibiki.

Načrte za novo šolsko poslopje v Zibiki so brezplačno izdelali na GIP Vegrad (gradbena dela) in projektivnem biroju (inštalacije). Na posebni žiro račun pri službi družbenega knjigovodstva v Velenju za zbiranje prispevkov za gradnjo nove osnovne šole tudi že prihajajo prvi denarni prispevki.

NE naš čas

16. avgust 1974 leto X št. 31 (239)

cena 2 din

Glavni in odgovorni urednik Ljuban Naraks

Tudi prejšnjo soboto se je v Zibiki zbralo okrog dvesto prostovoljcev iz Saleške doline. Betonirali so temelje, utrjevali zemljišče in vozili nasipni material. Vsi delajo z velikim navdušenjem in zagnanostjo, samo da bi otroci tega kraja čim prej dobili novo šolo in v jeseni izgubili čimmanj šolskih ur.

Komentar tedna

Zibika se bo vtisnila Velenčanom v spomin. Prebivalci Zibike ne bodo nikoli pozabili Velenčanov. Zibika ni samo vas nekje na Kozjanskem. Zibika je nekaj več: Zibika je simbol, živo potrдіlo, da je človek človeku še človek.

takšnimi trditvami pa samo dokazujejo, da ne razumejo bistva novih samoupravnih odnosov, ko postaja delovni človek vedno bolj gospodar svojega dela in odločitev.

To pa pomeni, da mora prav on odločati o pomoči prizadetim, da mora prav on uporabiti vse razpolož-

Primer »Zibika«

Solidarnost je srčica bratstva in enotnosti narodov in narodnostne Jugoslavije. V Jugoslaviji smo to dokazovali in dokazujemo. Solidarnost bo vztrajala in prodira v jedro naše družbene biti — prežema preostanek in sedanjost. Prežela bo in prihodnost. Primer Zibike ni osamljen, primer Zibike nekaj, kar bi nas poneslo na lovihi samovšečnosti: Zibika člen v verigi, ki se vleče od starih časov sem. Solidarnost gradila Skopje, Banjaluko, evala prebivalce pred besne- umjo, zajezila je Dravo in vo. Zibika ni preizkusni trestek solidarnosti mesta z go — Velenja z Zibiko — rimer Zibika" predstavlja avilo našega ravnanja in ho- nja. Kako bi sicer lahko ra- meli pomoč, ki jo je trenut- dežno potresno Kozjan- ol. Kako bi lahko razumeli moč, ki jo nudijo slovenska mesta — in Velenje je le eno njimi — Kozjancem? Res, moč še ni zadostna, vendar lko upravičeno trdimo, da bo uplahnela. Med drugimi meri dokazuje to tudi „pri- r Zibika“.

Svet sestavlja vsakdo izmed. Solidarnost je eden naj- jih izrazov odgovornosti za v katerem živimo — nekoli- pa tudi za jutrišnji dan. oge „Zibike“ takšno odgo- mo oblikujejo in izražajo. teh trditvah ni sentimental- jokavosti — to so dejstva, ki vezujejo delovne ljudi v rnost narodov in narodno- Jugoslavije — pa tudi v sve- nih merilih.

Naš sedanjik potrjuje, da je ististična revolucija velika tivnost, ki poraja ustvarjal- st na vseh področjih člove- ve dejavnosti. Solidarnost je no eden izmed izrazov pri- vljenosti, da dograjujemo ististično samoupravljanje, dograjujemo odnose, ki so li, humani — vredni člove- Na življenje ne moremo dati le skozi očala sklepov, olucij in programov. To so temeljni kamni našega raz- a. Življenje pa je barvito, vrično, preprosto in zamo- o. Zato je potrebno sklepe, olucije in programe uresni- ati za človeka in ne mimo ga. In kako naj i bolj preseže- smisel rekla, ki pravi, da ne razume lačnega, če ne s darnostimi posegi? Pa ne o z njimi.

Seveda se še vedno najdejo i, ki dvomijo v „Zibike“. Ki omijo v potrebnost solidar- tnih akcij. KKot oguljena mofonska ploščica ponavlja- da bi morala „Zibike“ reše- državna intervencija, dr- na sredstva in denar. S

ljive sile državnega aparata, ki mu morajo iti na roko za to, da bo uresničil svoj interes. Ta pa je v primeru Kozjanskega jasen. Da stopi potresno Kozjansko ob bok razvitejšim predelom Slovenije in Jugoslavije. Zato „primer Zibika“ ni samo izraz kolektivne volje, da s krampi in lopatami postavimo novo šolo, marveč mnogo več ...

MILAN MEDEN

● PRIHODNJE LETO V VELENJU NOVI POSEBNA IN ČETRTE OSNOVNA ŠOLA

Začetek gradnje posebne šole

V četrtek, 8. avgusta se je sešel na sejo gradbeni odbor za izgradnjo posebne šole v Velenju. Na seji so med drugim poudarili, naj GIP Vegrad 15. 8. začne graditi novo posebno šolo, ki bo stala na prostoru vzhodno od osnovne šole Miha Pintar Toledo.

Nova posebna šola bo pritična zgradba, ki je zaradi ujemanja z okolico projektirana v dveh nivojih. Na skupni trakto bosta vezana šolski prostor in telovadnica. Med obema razrednima traktoma pa bo atrijsko dvorišče za potrebe razredov in telovadnice.

Novo šolsko poslopje, pri katerem bo velenjski Vegrad uporabil novo tehnologijo montažne gradnje iz Vemont elementov, bo imelo štiri učilnice za višjerazredni pouk in šest za nižjerazredni; potem učilnici za

tehnični in likovni pouk, modelirni- co, kabinet za likovni pouk, kovin- narsko delavnico, mizarško delavni- co in delavnico za strojno obdelavo, splošni kabinet, pionirsko sobo, učno stanovanje, v katerem se bodo učenci seznanjali s celotno ureditvi- jo in delom v stanovanju. Poleg tega bodo v novi šoli tudi posebni pro- stori za socialnega delavca, psiholo- ga in logopeda, kuhinja in jedilnica kot tudi upravni prostori.

Sredstva za posebno šolo, ki bo predvidoma zgrajena do 3. julija prihodnje leto, so dobili deloma iz

sklada za negospodarske investicije — samoprispevek in temeljne izo- braževalne skupnosti Velenje.

Tako se bo začela izpolnjevati dolgoletna želja vzgojiteljc in otrok, ki so se morali dolga leta stiskati v tesnih in neustreznih prostorih nekdanje stanovanjske hiše; v pro- storih, kjer ne odpade na enega učenca niti pol drug kvadratni me- ter površine.

Ze konec avgusta oziroma v za- četku prihodnjega meseca bodo v Velenju začeli zidati tudi novo četrto osnovno šolo. Ta naj bi neko- liko razbremenila dosedanje tri ve- lenjske osemletke, katere je v pre- teklem šolskem letu obiskovalo več kot 2.500 učencev. Priliv učencev pa se na leto poveča za približno 11

oddelkov oziroma več kot 300 otrok. Ta podatek in dejstvo, da imajo vse šole že zdaj dvezimenski pouk, v času male šole pa celo triizmenski, najbolj zgovorno izpri- čujejo potrebo po nujnosti gradnje četrte osnovne šole. Gradili jo bodo v novi soseski Salek-2 na desnem bregu Pake. Da bi njeno gradnjo čimbolj pocenili, se je gradbeni odbor odločil za ponovitveni pro- jekt osnovne šole Antona Aškerc, s tem, da se bodo strogo držali pro- jekta in pri gradnji ne bodo izpustili enega nadstropja kot pri osnovni šoli Anton Aškerc. Tako bo imela četrta osemletka v Velenju, ki bo zgrajena do prihodnjega šolskega leta, poleg pritličja še dve nadstrop- ji.

V novi šolski zgradbi bo 20 učilnic, 10 kabinetov, učilnici za tehnični in glasbeni pouk, priročna delavnica, strojnica, skladišče izdel- kov, pionirska soba s knjižnico, fo- tolaboratorij in velik večnamenski prostor. Seveda sta v novem objektu predvideni tudi jedilnica in čajna kuhinja pa tudi stanovanje za hišnika. Šola bo imela dve telovadni- ci: večjo (540 kvadratnih metrov) in manjšo (80 kvadratnih metrov), ki jo bo možno preurediti v bazen za poučevanje plavanja.

Kletni prostori šole bodo zgrajeni tako, da bodo lahko v primeru po- trebe služili tudi kot zaklonišče.

Predračunska vrednost novega šolskega poslopja znaša skupaj z zunanjo ureditvijo približno dve stari milijardi dinarjev. Gradil jo bo Vegrad ali Gradis Celje v dveh fazah. Tako bo prva v vrednosti 800 starih milijonov dinarjev končana še letos, ves objekt pa do pričetka šolskega leta 1975/76. K temu naj dodamo še to, da je na istem kompleksu narejen tudi zazidalni načrt za peto osnovno šolo, ki bo tako sproje- rana, da bosta imeli šoli skupno športna igrišče in parke.

Popit v Velenju

Predsednik centralnega komi- teja zveze komunistov Slovenije France Popit je v sredo, 14. av- gusta obiskal Velenje. Skupaj s predsednikom slovenske gospo- darske zbornice Andrejem Ver- bičem se je najprej sešel na po- govore s predstavniki skupščine, izvršnega sveta, družbenopolitič- nih organizacij, temeljne interes- ne skupnosti in šolstva velenjske občine.

France Popit se je predvsem zanimal, kako daleč smo v obči- ni glede združevanja šolstva, o čemer sta podrobneje sprego- rila podpredsednik izvršnega sve- ta Vlado Zakošek in ravnatelj osnovne šole Gustav Šilih Franjo Arlič. V nadaljevanju pogovorov je beseda tekla o možnosti za uvedbo celodnevne šole v velenj- ski občini. V zvezi s tem je pre- sednik slovenskih komunistov France Popit poudaril, naj bi za- čeli v velenjski občini že v jeseni na eni izmed šol uvajati takšen način šolanja otrok.

Po pogovorih v Velenju sta gosta iz Ljubljane skupaj s pre- sednikom velenjske občine Nest- lom Zgankom in drugimi pre- stavniki družbenopolitičnega in gospodarskega življenja velenjske občine odpotovala še v Zibiko, kjer sta si ogledala delovišče šole solidarnosti delovnih ljudi in ob- čanov velenjske občine. Več o obisku Franceta Popita bomo poročali še v prihodnji številki.

Začetek gradnje nove posebne šole

ZADNJE DNI PO SVETU...

● NIXON ODSTOPIL, FORD NOVI PREDSEDNIK

Bela hiša je dobila novega gospodarja: Richard Milhous Nixon je odstopil, zamenjal ga je v svetu malo znani Gerald Ford. Velika, dolga in mučna afeta Watergate je končana.

Nixon je moral odstopiti potem, ko je minuli teden sporočil, da javnosti še ni povedal vseh dejstev v zvezi z afero in potem, ko je pravni komite predstavniškega doma predlagal, naj proti njemu začne postopek za odpoklic. Postopka niso začeli, ker je Nixon odstopil že pred tem.

Združene države Amerike čutijo, sodeč po časopisnih poročilih, veliko olajšanje, novi predsednik, že osemindesetletni po vrsti, pa je izjavil, da se je „končala mora“.

Ta mora se je začela 27. junija 1972, ko so v poslopju Watergate v Washingtonu zalotili skupino republikanskih funkcionarjev med vdomom v prostore nacionalnega Komiteja demokratske stranke, nadaljevala pa po-

tem iz meseca v mesec, ko je predsednik Nixon skušal pred javnostjo prikriti, da je tudi sam vmešan v to. Vmešan je bil zaradi tega, ker je ukazal, bolje rečeno namignil, zvezni policiji, FBI, naj ne vtika nosu v vso zadevo.

Zgodilo pa se je drugače in javnost je (predvsem po zaslugi vztrajnega tiska) po drobcih zvedela za umazanost, v katero je Nixon zapredel. Naposled je počil še zadnji obrambni zid in Nixon se je moral posloviti.

Več kot samo zanimivo je, da Nixon ni bil prisiljen odstopiti zaradi nekaterih drugih očitnih prekrškov, ki jih je storil med svojim pet in pol letnim predsednikovanjem — denimo zato, ker je ukazal tajno in nezakonito bombardirati Kambožjo... Združene države Amerike, ponosne na svojo demokracijo, tega niso niti poskušale prikriti.

Jasno je, da je tisto, kar sedaj zanima svet, predvsem vprašanje, kaj se bo zgodilo sedaj, po Nixonovem odstopu? Ali se bo ameriška zunanja politika spremenila in

če se bo kje in koliko?

Odgovor je že mogoče dati, pa čeprav samo v obrisih. Takoj po prevzemu oblasti je novi ameriški predsednik izjavil, da se ne bo nič menjalo in to je prve dni potrdil tudi s tem, da je obdržal vse ministre Nixonove administracije. Za svet je kajpak zlasti zanimivo in pomembno, da pomeni to, vsaj v tem prvem obdobju, da bo Henry Kissinger ostal na čelu ameriške diplomacije.

Hkrati seveda pomeni to tudi nadaljevanje politike popuščanja v odnosih s Sovjetsko zvezo, pa nespremenjene odnose z LR Kitajsko in znano ter potrjeno vlogo Združenih držav Amerike v NATO paktu.

To je seveda zgolj strateški okvir znotraj katerega so možne manjše taktične spremembe. Ob tem velja opozoriti, da Gerald Ford nikoli ni slovel kot strokovnjak, ali vsaj poznavalec, zunanje političnih vprašanj, pa torej že tako gledano ni verjetno, da bi hotel kaj kmalu kaj veliko spreminjati v zunanji politiki. K temu sklepu sili tudi dejstvo, da bo moral

vsekakor najprej posvetiti vse svoje sposobnosti domačim razmeram. Tu je zaradi dolgomesečnega delovanja mnogih negativnih činiteljev zloglasne afere Watergate marsikaj narobe — in tega se bo Ford zelo verjetno tudi najprej lotil.

Kar zadeva reakcije po svetu je treba opozoriti na tisto, ki je prišla iz Moskve. Pravda je zapisala, da je Nixonov odhod iz Bele hiše čisto privatna ameriška zadeva in s tem dala vedeti, da kani nadaljevati začeto politiko popuščanja.

Približno taki so bili tudi drugi odmevi. Vsi želijo, da bi novi predsednik kar zadeva zunanje politične odnose stopal po sledih svojega predhodnika, pri čemer je seveda mogoče tu in tam zaslediti različne odtene.

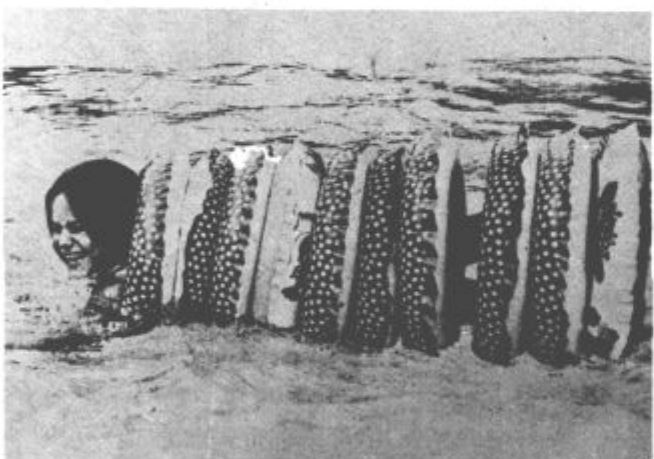
Zelo nevhvaležno je dajati ocene o osebnosti, ki je zdaj samo še eden izmed dvesto milijonov ameriških državljanov, toda o Richardu M. Nixonu je mogoče reči, da je zabeležil na zunanje političnem področju nekatere nedvomne uspehe. Bil je prvi ameriški predsednik, ki je uradno obiskal LR Kitajsko in Sovjetsko zvezo, dosegel pa je tudi nekaj drugih pozitivnih premikov na mednarodni sceni.

VAJE GOJENCEV NA „GALEBU“ — Gojenci vojaške pomorske akademije, ki na šolski ladji Galeb križarijo po Sredozemlju, v praksi preverjajo znanje pridobljeno v šolskih klopih. Bodoče starešine jugoslovanske vojne mornarice, ki so pod nadzorstvom izkušenih morarjev, morajo obvladati vse od uporabljanja karte, določanja položaja ladje do meteoroloških merjenj in opazovanj. Ena izmed naprav, ki ga mora znati uporabljati vsak mornar, je sekstant. S pomočjo njega se določa položaj ladje. Na sliki: Skupina gojencev na šolski ladji Galeb se uči rokovati s sekstantom.

USPEH KITAJSKIH ZDRAVNIKOV — V mestno bolnišnico v Pekingu je bil sprejet jugoslovanski mornar Branko Kalabrič z ladje Moša Pijade. Pri nesreči na ladji mu je bila odsekana noga pri členkih in vse je kazalo, da bo mladenič postal invalid. Kitajski kirurgi so po deveturni operaciji prišli odsekane okončine, vendar je Kalabrič prvi Jugoslovčan, ki so mu na tak način vrnili stopalo. Mlad mornar se počuti dobro in kmalu bo lahko hodil. Na sliki: Branko Kalabrič v sobi pekiške bolnice z bolničarjem Li Sung Linom, s katerim se je spoprijateljil in ga naučil tudi nekaj srbohrvatskih besed.

DESETKRATNA VARNOST — Sezona kopanja je za mnoge neplavalce čas, ko se ne ločijo od gumijastega obroča. Možnost zadušitve obstaja vedno, a pri neplavalcih je bolj usoden strah, ki jih najbolj ovira pri obvladovanju plavalne tehnike. Mala Suzana Fleming, slikana na eni od ameriških plaž, se tako boji vode, da se je zavarovala kar z desetimi plavalnimi obroči. Na ta način se utopila res ne bo, ne bo pa se nikoli naučila plavati. Po njenem izrazu na licu se vidi, da ne uživa v takem kopanju, čeprav se ji ni treba bati zadušitve.

CENE — Iz vseh krajev države so zadnje čase prihajale novice, da klavnice izsiljujejo rejce živine, ki niso vnaprej sklenili pogodb o proizvodnji. Bili so primeri, da so odkupovali govejo živino po izredno nizkih cenah, 8 do 9 dinarjev za kilogram žive teže. Takšno obnašanje klavnične industrije je primoralo Zvezni izvršni svet, da je izdal odlok o minimalnih odkupnih cenah za vse vrste živine. Najnižje cene so poprečno za 25 do 30 odstotkov višje kot tiste, ki so jih plačevale klavnice.

CESTA — Gradnja 362 km dolge avtomobilske ceste Zagreb — Beograd se bo začela prihodnjo pomlad. Avtomobilska cesta naj bi imela od Zagreba do Surčina štiri pasove. Bila bi zaprtega tipa, kar pomeni, da bodo pobirali cestnino. Pri Zagrebu in Beogradu bodo zgradili pentlje, ki bodo nadalje usmerjale ves promet. Na zaprtim delu ceste je predvidenih 13 izhodov pri vseh večjih krajih. Sedanja cesta med Zagrebom in Beogradom, po kateri vsak dan pelje več kot 20.000 vozil, bo samo eno od „cestišč“ nove avtomobilske ceste, ki jo bodo gradili po etapah. Spomladi naj bi začeli graditi odsek od Se-

svetov do Okučanov, to je 109 kilometrov.

SKLADIŠČA — Po sklepu Zveznega izvršnega sveta je treba letos izločiti okoli 200 milijonov dinarjev za kreditiranje gradnje skladiščnih prostorov za živila. Ta ukrep bo, kot predvidevajo v zvezni direkciji za živilske rezerve, znatno ublažil dosedanja pomanjkanja skladiščnega prostora v naši državi, vzbudil bo razvoj kmetijske proizvodnje, predvsem pa bo prispeval k uspešnejšemu uresničevanju sprejetega razvojnega programa živinoreje v hribovitih in gorskih območjih.

TRAKTORJI — Te dni bodo v okviru kombinata železarne v Štoreh začeli graditi veliko tovarno traktorjev, ki bo delala po licenci italijanskega Fiata. Najprej bo tovarna sestavljala traktorje štirih tipov Fiatove proizvodnje, kasneje, ko bo tudi sama izpopolnila tehnologijo, pa bodo z njenih tekočih trakov prihajali traktorji, ki bodo v precejšnji meri izdelani doma. Računajo, da bo letna proizvodnja traktorjev

...IN DOMOVINI

v Štoreh v prvi fazi približno okoli 10.000 kosov. Načrt določa, da bo mogoče to proizvodnjo kasneje precej povečati. Z italijanskim partnerjem so se tudi dogovorili, da bodo iz celotnega letnega kontingenta proizvodnje prodali 6000 traktorjev na jugoslovanskem tržišču, preostali del pa bodo odstopili Fiatu v zamenjavo za sestavne dele.

DELO — V zvezi z vse glasnejšimi zahtevami po večjem varčevanju na vseh področjih, velja navesti rezultate nekaterih analiz, ki med drugim kažejo, da pri nas delamo samo okoli 134 dni v letu, 231 dni (sobote, nedelje, prazniki, dopusti) mirujemo, poleg tega pa je treba upoštevati še sestanke in drugo. Prav zaradi tega se napoveduje vojna neupravičenemu bolniškemu staležu, sestankom med delovnim časom in podobnim pojavom.

AKCIJA — Zveza mladine Slovenije se je z zveznimi organizacijama mladine in študentov dogovorila o izpeljavi solidarnostne delovne akcije „Kozjanski odred“. Namen te akcije je učinkovito odpravljanje škode, ki jo je povzročil potres konec junija

letos na Kozjanskem. Udeleženci akcije — prva izmena bo krenila na Kozjansko že konec tega meseca — bodo mladi zidarji, tesarji, krovci, vodovodni in električni inštalaterji, dijak in študentje, ki bodo s svojimi strokovnimi in zdravstvenimi delavci in drugimi iz vseh krajev Jugoslavije. V vsaki izmeni bo sodelovalo okrog 50, v celotni akciji pa prek 300 mladincev in mladink.

UVOZ — V šestmesečnem obdobju letos je uvoz blaga za široko porabo, glede na enako lansko obdobje, narasel za 53,9 odstotka in je znašal 343 milijonov dolarjev. Zato je bil ZIS primoran sprejeti sklep o zmanjšanju uvoza nekaterih artiklov. Ta ukrep zajema 55 skupin blaga. Tako bo med drugim potrebno soglasje zveznega sekretariata za zunanjo trgovino za uvoz usnja, raznih usnjenih predmetov ter papirja in steklenih izdelkov.

Posebno dovoljenje bodo morali imeti tudi uvozniki klimatskih naprav, pomivalnih strojev, hladilnikov, pisalnih strojev in strojev za avtomatsko obdelavo podatkov. Dovoljenje bo potrebno tudi za uvoz televizorjev, radijskih aparatov, sesalcev za prah ter gramofonov in magnetofonov.

● POSPEŠENO UREJANJE ODNOSOV MED TOVARNO USNJA ŠOŠTANJ IN INDUSTRIJO USNJA VRHNKA:

ČIMPREJ PO SKUPNI POTI

Med nedavnim obiskom Predsednika Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, Franceta Popita, v Velenju so predstavniki Tovarne usnja Šoštanj opozorili, da se zdaj niso uveljavili na referendumu 28. februarja 1973 sprejete odločitve o združitvi Tovarne usnja Šoštanj in Industrije usnja Vrhnika. Z vrhniško Industrijo usnja Tovarna usnja Šoštanj vse do zdaj še ni niti samoupravno, niti organizacijsko povezana kot temeljna organizacija združenega dela.

Sredi julija so se v Vrhniki sešli komunisti iz Industrije usnja Vrhnika, Tovarne usnja Šoštanj, sekretarji Medobčinskih svetov ZK Slovenije Ljubljana in Celje, sekretarja komitejev občinskih konferenc Vrhnika in Velenje ter član Izvršnega komiteja Predsedstva CK Zveze komunistov Slovenije, Lojze Briški.

Enotna ugotovitev tega sestanka je bila, da zaradi neresenih vprašanj med posameznimi temeljnimi organizacijami združenega dela še niso uspešno sklenili prizadevanj za združitev. Svoje je k temu pripomoglo tudi nedosledno uresničevanje skupaj dogovorjenih nalog. Gre še posebej za okrepitev delovne discipline, za izboljšanje produktivnosti dela, za nadaljnji dvig racionalnosti poslovanja ter za sprejem razvojnih načrtov in oblikovanje meril za delitev dohodka. Ob teh prizadevanjih bo mogoče tudi oceniti in ugotavljati smotrnost in učinkovitost skupnih nalog v Tovarno usnja Šoštanj ter zastaviti nove osnove za nadaljnje sodelovanje.

Komite Občinske konference Zveze komunistov Vrhnika pa je na zadnji seji ugotovil, da so komunisti v Industriji usnja Vrhnika oziro-

ma nasploh vrhniški komunisti namenili premajhno pozornost uresničevanju ustavnih določil v okviru Industrije usnja Vrhnika. Zato je bilo slišati vse pogostejše očitke, da v okviru organizacije združenega dela Industrija usnja Vrhnika posamezne temeljne organizacije združenega dela vse temeljne organizacije združenega dela še niso mogle uveljaviti vseh ustavnih pravic. Predvsem naj bi šlo za šoštanj-sko usnjarno, ki je zdaj vendarle v predzastopniški kot temeljna organizacija združenega dela Industrije usnja Vrhnika.

Komite Občinske konference Zveze komunistov Vrhnika je na zadnji seji ocenil, da je poglavitni razlog, da Tovarna usnja Šoštanj še ni temeljna organizacija združenega dela v okviru Industrije usnja Vrhnika, neenotno

mnenje o delitvi dohodka. Vrhnikiški Komite Občinske konference Zveze komunistov je ob tem podprl prizadevanja šoštanjskih usnarjev, da naj bo samoupravni sporazum o združitvi tak, da bo omogočal zaposlenim v posameznih organizacijah združenega dela, da sami v svojem okolju uresničujejo ustavno pravico odločanja o svoji usodi. Seveda pa bo treba s pomočjo komunistov iz vrhniške Industrije usnja rešiti še nekatera druga vprašanja.

Ugotavljati je torej mogoče, da po zadnjih razgovorih in sestankih pravzaprav ni ovir, da se ne bi Tovarna usnja Šoštanj konstituirala kot temeljna organizacija združenega dela Industrije usnja Vrhnika, o čemer so zaposleni v Šoštanju odločali februarja lani, delavski svet Industrije usnja Vrhnika pa je to odločitev potrdil ob koncu preteklega leta.

Novo občinsko sodišče

Ob Delavskem klubu nasproti Elektrotehne gradijo delavci Vegrada že od junija novo občinsko sodišče, ki bo hkrati dom družbenopolitičnih organizacij. V novem poslopju, ki bo predvidoma nared do julija prihodnje leto, bo imel svoje prostore tudi kataster in geodetska uprava. Poleg tega pa bosta v domu političnih organizacij še dve sejni sobi. Gradnja novega objekta, za katerega je projekt izdelal projektivni biro Velenje, inženiring pa zavod za urbanizem Velenje, bo veljala brez opreme približno 9 milijonov dinarjev. Od tega so iz sklada za negospodarske investicije pri skupščini občine Velenje dobili šest milijonov dinarjev, tri milijone dinarjev pa iz republiških sredstev v obliki kredita.

Tržnica za občinski praznik

Bežen pogled na sliko kaže, da je tržnica, po kateri velenjske gospodinje že precej časa hrepenijo, že zgrajena. Po načrtih bi morala biti odprta že pred časom, vendar se je vsa stvar zavlekla, ker je kupec — Kmetijski kombinat Ptuj zastalnil z dobavo opreme. In kaj bo mogoče dobiti v velenjski tržnici, ki bo kot smo zvedeli zagotovo odprta za občinski praznik velenjske občine — 8. oktober? Vse! Od prodaje mesnih in mlečnih izdelkov, kruha, povrtnine do svežih rib. Prav tako bo v novem objektu, ki je atrijske oblike, tudi delikatesa, prodajalna vina in pokrit prostor za branjeveke.

Hkrati s tržnico bodo v Velenju za občinski praznik odprli trgovski center ob ljubljanski NAMI. Pritlične prostore bodo zasedli ERA, ki bo odprla salon pohištva, mladinska knjižnica, zavarovalnica Maribor, časopisno podjetje Delo in prodajalna čevljev Peko. Z otvoritvijo trgovskega centra bo Velenje dobilo tudi slaščičarno, ki jo bo v njem imel hotel Paka. Prostore v prvem nadstropju pa bo zasedla stanovanjska interesna skupnost.

Pohod na Ojstrico

Indikalna organizacija RSC in Planinsko društvo Velenje pripravljata v okviru množičnih planinskih pohodov izlet na Ojstrico. Men tega izleta je, čimveč delovnih ljudi popeljati v gorsko okolje, da jo vzljubijo in si v njej naberejo novih duševnih in telesnih moči. Gore naj bi postale delovnemu človeku stalna življenjska potreba.

Pohod na Ojstrico bo trajal dva dni — 24. in 25. avgusta. Pohod na Ojstrico bo s treh izletov: z Okrešlja, Robanovega in Podvolovle:ke. Po opravljenem planinskem pohodu, bo se udeležence v nedeljo po-

poldan piknik na Ljubnem.

Če ljubite naravo in skupinske izlete, se za pohod na Ojstrico lahko prijavite. Vse informacije dobite v tajništvu Rudarskega šolskega centra Velenje.

mv

Večnamenska hala

V začetku tega tedna so v Velenju začeli pripravljati dela za izgradnjo večnamenske hale ob celjski cesti pri avtobusni postaji. Hala, ki bo obsegala 4000 kvadratnih metrov površine, je zlasti namenjena za razne gospodinske sejme, ki so zdaj — kot vemo — kar v prostorih šol, poleg tega pa bodo lahko v njej množične prireditve oziroma proslave, ki bodo v občini.

Zelo veliko bodo s halo pridobili športniki in ljubitelji športa v občini, saj bo v njej mogoče organizirati razna košarkarska in rokometna srečanja kot tudi srečanja v odbojki, namiznem tenisu, malem nogometu. Torej, vse športe z žogo, razen vaterpola in hokeja. Ob takšnih priložnostih bo lahko nova hala sprejela blizu 3000 gledalcev.

Gradnja tega večnamenskega objekta bo potekala v fazah. Najprej bodo zgradili osnovno halo, v kateri bodo začasno uredili tudi potrebne stranske prostore — pisarne, garderobe, sanitarije in bife, kasneje pa bodo napravili prizidke.

Nova velenjska hala bo prav takšna kot je ruski paviljon na zagrebškem razstavišču (gre za ponovitev projekta, ki ga je izdelal Jugoprojekt Beograd). Tako bodo osnovno konstrukcijo predstavljali štirje betonski stebri, streha pa bo vsa iz železa, saj bo v njej kar 300 ton železa. Ob hali je predvideno tudi izgradnja centralnih parkirnih prostorov za Velenje.

Tudi v Pristavo asfalt

Krajevna skupnost Ravne nad Šoštanjem ima 1021 prebivalcev, od tega sta 302 zaposlena. To številko nam je prejšnji teden povedal predsednik krajevne organizacije socialistične zveze Ivan Stropnik, ko smo obiskali zaselek Pristava v tej krajevni skupnosti.

Ko smo malo pred gasilskim domom v Gaberkah skrenili na levo, smo že po nekaj sto metrih prišli do nove precej široke ceste. Naredili smo nekaj korakov ter na smreki opazili številko in zastavico, v bližini oštevilčenega drevesa pa na cesti skupino domačinov, ki so kopali kanale. Takšnih oštevilčenih dreves smo v dolžini kilometra in pol našli še šestnajst. „Tako smo porazdelili delo občanom. Ob vsakem oštevilčenem drevesu je na cesti pet do osem domačinov, ki tako točno vedo, koliko dela morajo opraviti,“ je dejal Ivan Stropnik.

Nova cesta teče oziroma razmejuje krajevni skupnosti Gaberke in Ravne. Na njo je vezanih 190 ljudi, ki pred nekaj leti niti pomislili niso, da se bodo že letos vozili po lepi asfaltni prevleki.

Pred desetimi leti prave ceste v Pristavo sploh ni bilo. Bila je le slaba pešpot. Potem smo jo toliko uredili, da je bila zasilno prevozna. Vendar je bila vseskozi v

bolje živeti, zgraditi novo cesto. Svoje okno v svet. Niso določili, koliko mora vsak prispevati, ampak so se na sestanku obvezali, da bo vsak dal nekaj.

Predsednik krajevne organizacije SZDL Ravne Ivan Stropnik

„Tako nam je akcija obvez, takoj na začetku prinesla 9 starih milijonov. Največ je bilo tistih krajanov, ki so dali po tristo starih jurjev, rudar Franc Vodovnik pa je še globlje segel v žep in prispeval kar pol milijona.“

Cesto gradijo vsi: stari, mladi in tudi najmlajši prebivalci Pristave.

zelo slabem stanju, brez odvodnjavanja, pa tudi vzdrževal je ni nihče,“ je nadaljeval Ivan Stropnik, ko sva hodila od skupine do skupine.

„Lansko spomlad smo se na enem izmed sestankov prebivalcev tega predela odločili, da gremo v akcijo. Čisto na prostovoljni osnovi.“ Ljudje so se zavedali, da si morajo, če hočejo

Vendar prebivalci samo s tem denarjem ne bi mogli asfaltirati ceste. Zato so začeli še nabiralno akcijo in zbrali še 1,3 milijona starih din. Na pomoč so jim prišlo tudi posamezna podjetja.

„Rudarski šolski center Velenje, Lesna Šoštanj in GLIN Nazarje obrat Šoštanj, so nam med prvimi obljubili finančno in materialno po-

moč in jo tudi že izpolnili. Tudi REK nam je že obljubil, da bo dal nekaj, levji delež pa je seveda prispevala občina,“ je poudaril predsednik krajevne organizacije SZDL Ivan Stropnik.

Predračunska vrednost gradnje ceste je znašala 62 starih milijonov. Prebivalci so prevzeli na svoje breme vsa zemeljska dela in tako znižali stroške za 18 milijonov. Doslej so na cesti opravili že prek 3000 udarniških ur, ta številka pa se bo prav gotovo še precej povečala. Nova asfaltirana cesta ne bo edina pridobitev prebivalcev tega območja. Hkrati z otvoritvijo dela na cesti, so začeli lani graditi tudi vodovod v dolžini dveh kilometrov in gradnjo medtem tudi že končali. Zdaj ima vsako gospodinjstvo tega predela vodovod.

„Tudi vodovod, zajetje ter rezervoar smo gradili brez posebnega prispevka. Od občinske organizacije Rdečega križa Velenje smo dobili dvesto starih tisočakov, občinska gasilska zveza pa nam je dala 800.000 dinarjev (starih). Vsa dela smo opravili udarniško, pa tudi material smo sami dali. Ocenjujemo, da je bilo vse to vredno 30 milijonov,“ je ob

koncu poudaril Ivan Stropnik.

Prebivalci Pristave so na svoje pridobitve zelo ponosni. Zato bodo takoj, ko bo 1,5 kilometra ceste pokrite z asfaltom in še kilometer urejeni v makadamu, pripravili slovesno otvoritev ceste in vodovoda združeno z otvoritvijo spominskega obeležja neznanemu partizanu, ki je padel v tem kraju.

● Toplovod za naselje Šalek-Bevče

Podjetje Toplovod Velenje je začelo graditi maja letos prvi toplovod za naselje Šalek-Bevče v dolžini 1500 metrov. Za razliko od dosedanjih cevovodov bodo cevi novega toplovoda obložene s posebno KELIT izolacijo, ki omogoča, da lahko cevi polagajo direktno v zemljo in ne potrebujejo betoniranih kanalov-kinet. Seveda pa bo največja pridobitev novega toplovoda v tem, ker bo tudi izguba toplote v cevovodu veliko manjša. Njegova zmogljivost bo znašala 40 gcal toplote na ure. Toplovod bo predvidoma zgrajen še do zime, čeprav podjetju to ne bo lahko, ker jim že vseskozi primanjkuje kvalificiranih delavcev. Zato morajo delati tudi nadure, pa tudi ob sobotah, nedeljah in praznikih.

PRIMER SOLIDARNOSTI, KI GA O

Zemlja v Obsotelju in na Kozjanskem se po prvih potresnih sunkih, 20. junija, še zmeraj ni umirila. V prihodnjih dneh bodo znani prvi podrobnejši podatki o škodi. V naši republiki smo se odločili za solidarnostno akcijo zbiranja sredstev za pomoč prizadetim po potresu na Kozjanskem. Z gotovostjo je mogoče pričakovati, da ne bo občana in delovnega človeka, ki se ne bi vključil v to vseslovensko solidarnostno akcijo z denarnim prispevkom.

Jasno pa je že zdaj, da bo škoda precej večja, kot pa bomo zbrali denarja s solidarnostnim delavnikom, 13. julija. Jasno pa je tudi, da samo denarna pomoč prebivalcem Obsotelja in Kozjanskega, ki jih še

„Šolsko poslopje, v katerem je tekel pouk že od leta 1892 dalje, je z junijskim potresom popolnoma onemogočeno. Veseli smo in naravnost globoko ganjeni, da se je velenjska občina spomnila na nas in nam tako

Na našem področju, na področju občine Velenje, smo imeli pač to srečo, da smo, da imamo v nedrju bogastvo — lignit, ki je osnova za energetiko v Sloveniji, in da so prišli na to področje sposobni ljudje takoj po vojni, ki so zastavili takšne in podobne akcije, da je celotna občinska skupnost z vsem, kar imamo, zrasla do te ravni, kot je danes. Tega se mi globoko zavedamo. In da je v nekem smislu tudi to, kar mi imamo na našem področju, plod celokupne borbe od takrat, ko se je

Kozjanskemu, oziroma ljudem na Kozjanskem, posebno otrokom z gradnjo te šole, je tudi za našo občino oziroma za naše občane koristna, saj je razgibala vse prebivalstvo, in sicer v tem smislu, kako čimveč, čimbolj, pomagati kozjanskim ljudem. Mi smatramo ravno tako pozitivno, kot za Kozjansko, kot tudi za našo občino, da se je to razgibalo. Ta akcija ne bo trenutna, ta akcija bo ostala, ker že tudi občani zahtevajo, da bi prevzeli patronat nad to šolo in da bi se tudi s Krajevno skupnostjo Zibika pobratili. Mislim, da je to prav. Prav tudi to, da se industrijski kraj povezuje in po-
brati s kmečkim krajem oziroma s takim, kot je Kozjansko, to, če bi tako rekel, še zmeraj v primerjavi z nami zelo revno.

Mi bomo to politično zelo zelo izkoristili, da se bodo sami ljudje prepričali, kaj imajo pri nas v Velenju, kaj pa ljudje na Kozjanskem. Mi smo že preje večkrat govorili, da je treba, da gredo naši ljudje v te zaostale kraje in mislim, da je to zelo pozno oziroma da je prišlo ob času, da je moral potres priti, da se bomo spoznali z ljudmi v zaostalih krajih. Rekel bi to, da bi morala biti naša pobuda za celo republiko ta, da te šole, kolikor se jih je zrušilo, da ti domovi, so malenkost, zelo male žrtve oziroma brez žrtv lahko vse to naredimo. Mi smo se v Velenju odločili, na pobudo samih ljudi, da bi prevzeli 2 do 3 domačije, pa da jih popravimo tako, da bi tudi s tem skušali zbuditi še ostale, da pomagajo pri urejanju in obnovi domačij. Čeprav Slovenija ni velika, pa toliko velika je, da se to nikjer ne bi poznalo.

Odločitev Velenjčanov so pozdravili prebivalci Obsotelja in Kozjanskega kot resnični primer solidarnosti, kot konkreten primer pomoči prizadetim. O tem govori predsednik Skupščine občine Šmarje pri Jelšah, JOŠKO LOJEN:

„Ko so se tovariši odločili, da bodo tu zgradili šolo, kot rečeno — nam ne bi samo sredstva bila dovolj, brez strokovnih kadrov, brez ljudi, ampak to je resnični primer solidarnosti, ki ga naši občani resnično, resnično pozdravljajo. Mislim, da ste se tudi vi tu prepričali, čeprav ljudje ne morejo vsega svojega veselja in sreče, ki jo pravzaprav v tej humani gesti vidijo, danes pokazati, ker so še pač toliko angažirani s svojimi lastnimi problemi.

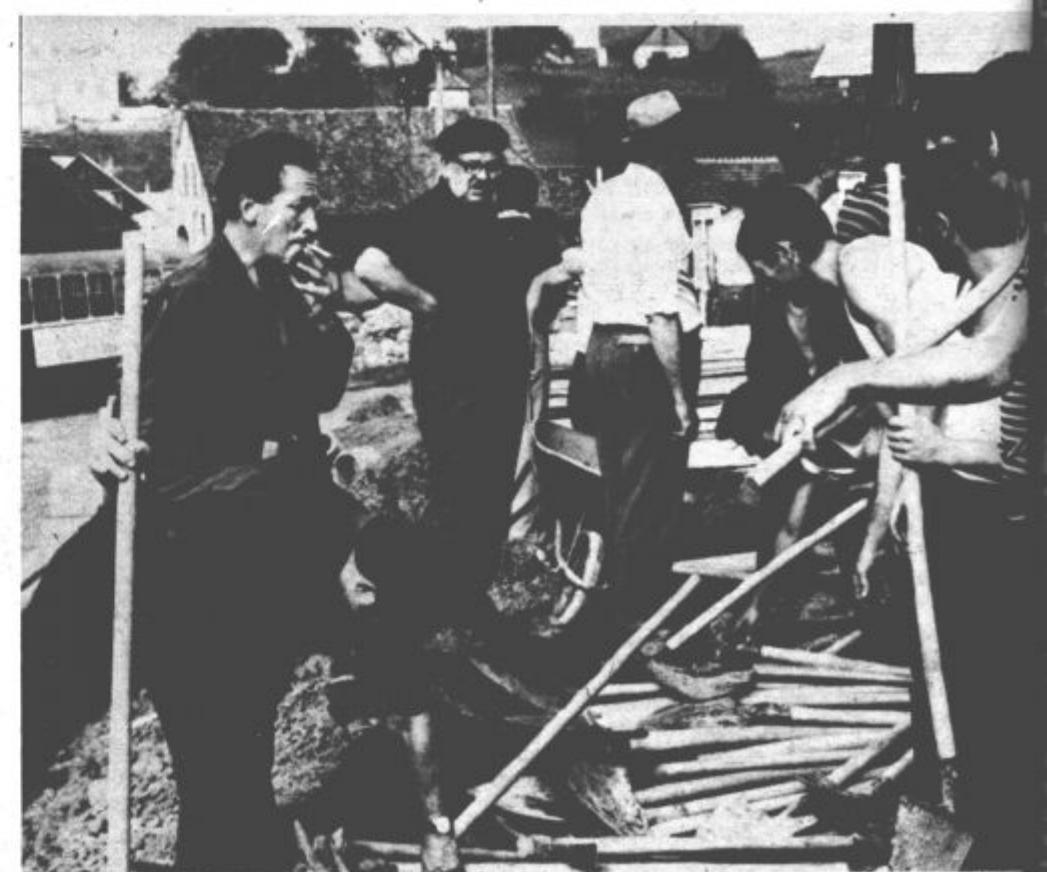
Mi smo prepričani, da je prav sigurno v Sloveniji še vsaj nekaj

Treba je kar dobro poprijeti za delo.

Domačini vsakič poskrbijo, da udarniki niso žejni.

Tri, dva, ena — in start za velenjske udarnike

zmeraj vznemirjajo potresni sunki, ne bi smela biti edina oblika pomoči vse slovenske skupnosti.

Med prvimi pri nas so se za dvojno pomoč po potresu prizadetemu Kozjanskemu in Obsotelju odločili občani in delovni ljudje občine Velenje. Prispevek enodnevnega dela 13. julija bo presegel 2 milijona 300.000 dinarjev. Ob tem pa so se v Velenju odločili, da bodo zgradili in opremlili tudi novo poslopje za podružnično šolo v Zibiki v občini Šmarje pri Jelšah, ki ga je potres poškodoval tako, da ga bodo morali porušiti. S to dvojno pomočjo želijo prebivalci Šaleške doline, kot občani ene od razvitih občin na Slovenskem, izpolniti svojo solidarnostno obvezo in dolžnost. Dela pri gradnji nove šole pa bodo Velenjčani, kolikor bo pač mogoče, opravili v Zibiki s prostovoljnimi delom.

Predzadnjo soboto, 3. avgusta, je doživela Zibika svoj veliki dan. Skoraj 200 prostovoljcev iz Šaleške doline, od študentov, gospodinj in upokojencev do delavcev, je kopalo temelje za novo šolsko poslopje in napovedalo, da bodo otroci iz Zibike prvi, ki bodo prestopili prag novega šolskega poslopja.

Ob tem je MARICA PLANINŠEK izrazila občutke solarjev iz Zibike:

„Danes vas imamo čast pozdraviti v naši revni razdejani vasi. Srečni smo, ker v nesreči nismo ostali sami. V tujini ob veliki dobroti si komaj upamo verjeti, da se prične danes graditi naša nova šola. Zibiški pionirji se sprašujemo, s čim smo si to zaslužili in kako se bomo odložili. Obljubljamo, da se bomo pridno učili in vam danes skupaj s starši lahko le zakličemo: Dobrodošli!“

Ravnatelj podružnične šole Zibika, TONE GABERŠEK, pa je povedal:

nesebično pomaga. To je otipljiva akcija, bolj kakor mnoge druge zdaj, ko toliko govorimo o potresni škodi. Mislim, upam, da bodo velenjski tovariši in tovarišice začutili ob stiku z domačim prebivalstvom, kako smo jim hvaležni za pomoč.

Hudo je, ker v jeseni ne bomo pričeli s poukom tako, kot na ostalih šolah. Zaenkrat tečejo dogovori o tem, da bi otroke in učitelje, vse skupaj, vozili v Rogaško Slatino in v Kostivnico, kjer je še nekaj prostora. Vendar ne vem, kako bo s tem, ker so ceste zelo slabe in ne bodo zdržale vse teže prometa, kajti zdaj vozijo ljudje na veliko gradbeni material za obnovo hiš in gospodarskih poslopij, pa tudi za šolo. Kako bo — še ne vemo.

Čeprav morajo v Šaleški dolini tudi še sami rešiti prenekateri žgoči šolski problem, pa so se kljub temu odločili, da zgradijo novo šolo v Zibiki. S to odločitvijo so, kot poudarja predsednik Izvršnega sveta Skupščine občine Velenje, FRANJO KLJUN, diplomirani inženir, želeli pozvati vse občane, vse ljudi v Sloveniji iz tistih krajev, za katere smatrajo, da so razviti, da priskočijo na pomoč prizadetim v Obsotelju in na Kozjanskem, in to na podoben način, kot so to storili občani in delovni ljudje občine Velenje.

„Veste, mi smatramo, da je cela naša Jugoslavija rezultat naše revolucije, da je rezultat borbe komunistov pred vojno, borbe komunistov med vojno in pa borbe vseh delovnih naprednih ljudi in na čelu z Zvezo komunistov po vojni. Niti en kraj, niti eno mesto, se ne more v nekem smislu ponášati s tem, da je samo on zaslužen za to, da je takšen, kot je. Vse, kar imamo v Jugoslaviji, je rezultat naše revolucije. Po spletu kakršnih koli okoliščin so se pa eni lahko hitreje razvijali, drugi pa bolj počasi.

ustanovila Komunistična partija Jugoslavije in vseh revolucionarnih posegov, kot sem že omenil, do današnjega dne.

Mi smo se globoko zamislili, ker imamo sami problem. Pogledajte, mi bomo imeli v jeseni v 3 izmenah otroke in smo si zamislili: mi se pogovarjamo o našem problemu za 3 izmene, na nekem področju, blizu nas, se pa ne morejo, ker šol ni, ker jih je potres porušil. In smo rekli — tako kot moramo mi zgraditi našo osemletko, eno, drugo, da bomo spravili vse te stvari — ker imamo ogromno otrok, ker je naše področje mlado — v eno ali pa vsaj v dve izmeni, smo se potem odločili, da predlagamo občanom in delavcem, da zgradimo na tem področju eno 4-razredno osnovno šolo.

Ta nova solidarnostna akcija, akcija za pomoč Zibiki, je razgibala vso Šaleško dolino, kot pripoveduje predsednik velenjske Občinske skupščine, NESTL ZGANK:

„Jaz moram reči to, da neverjetno, kdor ni zdajle pri nas seznanjen, ne more verjeti temu razpoloženju, ki je nastalo v naši občini pri vseh občanah za pomoč Kozjanskemu. Res je, da pri nas precej ljudi iz Kozjanskega službuje, da se je ta vest, ta nesreča, hitro prenesla med vse ostale naše velenjske občane. Mora tudi to povedati, da pri nas ni problem zbiranje sredstev za gradnjo te šole, ni problem ljudi za to udarniško akcijo. Ravno obratno! Da nam ljudje, ne pretiravam, zamerijo, da smo še sli premalo v širino oziroma premalo v javnost tako, da ljudje prihajajo k nam, češ zakaj imamo tako konspiracijo, da ne povemo za to udarniško akcijo, zakaj še nismo odprli posebnega žiro računa, da bi denar nakazovali, pa za zbiranje materiala in tako naprej.

Moram reči to, kar sem v Velenju že dvakrat povedal, da toliko, kot bo naša akcija koristila

ČANI RESNIČNO POZDRAVLJAJO

občin, ki bi lahko primeru Velenja sledile. Mi tudi računamo, da jih bo ta primer spodbudil in da se bodo neke odzvali in sledili temu primeru. Tovarišem iz Velenja pa resnično ne moremo drugega reči kot resnično hvala zepa. Ker kot sem že nekoč rekel, moram povedati tudi zdaj, da so oči tehle prizadetih občanov, tega revnega področja, resnično odprte zdajle v slovensko solidarnost, v slovensko javnost, ker brez te seveda bo to področje ostalo še mnogo bolj revno, kot je bilo doslej.

Jaz ne bi govoril o problemih, kake imamo. Ampak imamo primere, ko so velike, številne družine z malimi otroki resnično pod odprtimi kozolci. Če seveda si potem to zamislite, potem si lahko predstavljamo, kaj se bo zgodilo čez par mesecev, ko se bo začelo deževje, ko se bo začela zima. Smo pred resnično nerešljivimi problemi, ki jih bomo seveda sami morali reševati. Zato računamo, da se bodo slovenska podjetja, da bodo predvsem se odločila gradbeni podjetja, da bodo poslala tipe sem, in pa seveda računamo na posebno podporo občin in sivejske regije, ki nam bi tudi hude kadre naj dale, tako te službenice upravnih služb za iz-

kakršnem so. Mislim, da je pa iz teh industrijskih krajev miselnost nekaj drugega, nekaj še bolj naprednega, zato je treba te stvari pospešiti, da bi se čimbolj povezovali.

Mislím, da je treba v tem času tudi z drugimi stvarmi priti v Zibiko, tudi s kulturnimi skupinami. Mi imamo čudovite zборе, mi imamo čudovite športnike, mi imamo čudovite tele dramske skupine in tako naprej. Te morajo priti v Zibiko zdaj, pa tudi kasneje. Prav bi bilo, da se prevzame patronat nad šolo v Zibiki. Tako da bi skušali na ta način, ko je zdaj bilo tako to Kozjansko izolirano, da se ni hotelo čuti zanj, če bi tako rekel, da začnemo promovirati notri. Konec koncev pa tudi, da pridemo na to področje najbrž z manjšimi ali kakršnimi koli tovarnami. Ker je le ta način bomo mi te stvari pospešili, pospešili ta razvoj na Kozjanskem, da bodo prišle tovarne sem ... Tako da je treba vnesti tudi tovarne na to Kozjansko, da bo to Kozjansko zaživelo, pa postalo razvito. Če bo Kozjansko postalo razvito, pa cela Slovenija razvita, potem ne bo tako, kot je zdaj, ko se pripravamo pri teh proračunih, pri tej solidarnosti. Mi moramo delati

sebe žrtvovali, ko so zadnji kosček kruha delili. Ogromno je tovarišev borcev, ki so bili na tem koncu in vedo, kaj so ti ljudje prispevali.

Danes pa ima naša družba zelo velik kos kruha. Samo nekeje je ta zelo velik, tu je še vedno mali ostal. Pa bi tisti velik kos kruha morda zdajle ob tem primeru nekako poizkušali en delček dati tudi za to področje, pa resnično lahko probleme rešimo!"

Občani in delovni ljudje Šaleške doline sprejemajo te dni nove pobude in odločitve za pomoč in sodelovanje s prizide-timi kraji v Obsoetju in na Kozjanskem. Tako je svet Krajevne skupnosti Velenje – Center Levi breg sklenil, da naveže-jo tesnejše stike s Krajevno skupnostjo Zibika in da se po-bratijo. Prebivalci Pesjega pri Velenju pa so začeli z akcijo zbiranja sredstev za nakup šol-skih potrebščin šolarjem v Zibi-ki.

V zadnjih 14 dneh pa se je zvrstilo na gradbišču nove podružnične šole v Zibiki, zvrstilo že nad 600 prostovoljcev iz Šaleške doline. Velenjčani, kot zatrjuje IVO JAMNI-

Uh, kako je teško.

Vrsta za beton

jo dovoljenj, za ugotavljanje
kacij in tako naprej, to pa
hteva seveda veliko dela!"

Pomoč prizadetim po potrebi pa naj bi predstavljala začetek vseslovenske akcije za hitrejši napredek in razvoj celotnega območja Obsoletja in Kozjanskega, o čemer velenjski predsednik Občinske skupščine, NESTL ŽGANK, takole razmišlja:

"Mislim, da moramo spro-
sti to akcijo na celotno pod-
ročje Kozjanskega, pa tudi
lentjurskega, da bi bilo treba
preiditi mrežo teh kolektivov,
industrijskih centrov, da ne
smo, da se te šole zgradijo, da
tudi to razporežemo, ti
dnosi med temi zaostalimi
mi in pa temi razvitimi začno
sejati, pa da se ljudje začnemo
sabi spoznati."

To je poznano, da je za časa narodno osvobodilne borbe Kozjansko bilo najbolj požgano. Stajerskem, najbolj požgano. Tem hočem reči to, da je bilo takrat tako močno prizgato, pa da se jih ni toliko let spomnjen, kaj jaz vem, se za njih nihče ni spomnil, pa tudi skušal prispevati, da bi se bilo tudi Kozjansko razvilo. Jaz mislim, da ti industrijski centri, ta mesta, morajo tudi prinesiti novo miselnost v te kraje.. To ni nič čudnega, če je še miselnost taka, kot je, ne mislim, da je slaba. Samo oni živijo v okolju,

»tako, da bodo vse občine razvite, vse razvite, potem pa ne bo treba te solidarnosti. Vsi bomo imeli več.«

TONE GABERŠEK podpira takšno pobudo:

„Torej pozdravljam apel vsem razvitim občinam, da nam priskočijo na pomoč. Ne bi smeli namreč pozabiti, da je v obdobju narodno osvobodilne borbe tudi naš kraj dal svoj prispevek in da občani Kozjanskega pravzaprav niso nikoli tega poudarjali, niti zahtevali za to kakršne koli zasluge. Zdaj, ko so resnično v težavah, mislim, da bodo veseli vsake pomoči.“

Z vseslovensko solidarnostno akcijo pomoči celotnemu Obso-
telju in Kozjanskemu pa bi
samo potrdili načelo solidarnost-
ni, na katero tamkajšnji ljudje
prav nikoli niso pozabili, kot
pravi tudi JOŠKO LOJEN,
predsednik šmarske Občinske
skupščine:

„Rekel bi še to, da so resnično prebivalci tega področja vedno bili solidarni v vseh akcijah, kadar je bilo po vojni potrebno, bodisi da je šlo za podobne stvari v zveznem merilu, nekje na drugih področjih, v drugih republikah, ali pa če je šlo tudi znotraj. No, nekatere akcije poznate. Drugo pa mislim to reči, da so bili pa solidarni resnično v tistih časih, ko so lahko prispevali, tistikrat, ko so sami

KAR, tako samo nadaljujejo s prostovoljnimi delovnimi akcijami, ki so v občini že tradicija:

„Udarniško delo je v občini Velenje že tradicija, saj udarniško delamo pravzaprav od leta 1945, intenzivno pa po letu 1952. Precejšen del Velenja je zgrajen z udarniških delom, saj beležimo preko milijon udarniških ur. Ko smo izvedeli za potres na Kozjanskem je bil sprejet sklep, da občani občine Velenje solidarno in udarniško zgradimo šolo v Zibiki. S tem hočemo pomagati krajanom, kraju, otrokom, ki nimajo danes kam v šolo, potem pa tudi prenesti ta duh in pa ta entuziazem udarniškega dela tudi na področje Kozjanskega, da bi se čimprej izvleklo iz te zaostalosti.“

Že nekaj tednov so oči prebivalcev Obsočja in Kozjanskega uprte v slovensko solidarnost, v slovensko javnost. Tamkajšnji ljudje dobro vedo, da brez pomoči vse naše skupnosti ne bodo odpravili posledic potresa in nasploh hitreje napredovali.

Prve pobuda, ki smo jim
priča v teh dneh, so prepričljiv
začetni dokaz naših hotenj, da
zdajšnja akcija za pomoč
Obsotelju in Kozjanskemu ne bi
ostala le enkratna vseslovenska
solidarnostna akcija!

MARIJAN LIPOVŠEK
Fotografije:
STANE VOVK

Stari in mladi so poprijeli za krampe in lopate.

Ob začetku del, 3. avgusta je bila v Zibiki tudi časninarska konferenca. Na sliki (z desne proti levi) Nestl Žgank, predsednik skupščine občine Velenje, Jožko Lojen, predsednik skupščine občine Šmarje pri Jelšah, Franjo Kljun, predsednik izvršnega sveta skupščine občine Velenje, Marcel Medved, predsednik občinskega sindikalnega sveta Velenje, Vlado Zakosek, podpredsednik izvršnega sveta skupščine občine Velenje, Ivan Fece, član izvršnega sveta skupščine občine Velenje, Jancz Pukl, sekretar občinskega sindikalnega sveta Velenje in Tonček Gaberšek, ravnatelj osnovne šole v Zibiki ter predsednik krajevne organizacije SZDL.

— In kdaj ste dopoldne zapustili brata?

— Nekoliko pred deseto;

— Z drugimi besedami torej, od desetih do pol petih dopoldne ni nihče, niti vaša žena, vedel, kje se nahajate? In to je bilo v nasprotju z vašimi navadami.

— To me ni motilo.

— In če bi vaša hči doživela hudo nesrečo... No, pustiva! Garcia ste potem počakali pred izhodom iz delavnice.

— Da. Radoveden je bil zaradi govora pisma. Hotela sva sestiti v bližnjem kavarnu, toda tam bi srečala znanca. Garcia je bil z motorjem in sledil mi je do mesta. Ustavila sva pred pivnico. „Brasserie du Globe“.

— In nihče ni vedel, da sta bila v Brasserie du Globe? Niti vaš brat?

— Ne. Garcia mi je povedal novice o svoji družini, jaz njemu prav tako. Potem sva se pogovorila o moji zadevi.

● GEORGES SIMENON

USODNO SREČANJE

— Ste mu povedali, čemu nameravate zapustiti Saint-Justin?

— Le da si to želi moja žena. Dobro sem vedel, da ima prihranjenega nekaj denarja, že večkrat pa mi je omenila, da bi se tudi sam rad osamosvojil. Ponudil sem mu dobro kupčijo, hišo, skladišče, orodje, pa tudi precej odjemalcev.

— In je pristal?

— Ni mi dal dokončnega odgovora. Prosil me je, naj počakam teden dni, da se odloči. Predvsem se je hotel prej pomeniti z „eno in sta- rejšim sinom. Zoprno pa mu je bilo, da bi moral zapustiti Poitiers: sin je hodil v gimnazijo in je imel svoje prijatelje.

— Omenil sem mu, da je v Triantu dobra gimnazija.

— Potem pa bo moral zjutraj in zvečer napraviti petnajst kilometrov, razen če ne pošljemo v internet!

— Koliko časa sta govorila?

— Malo pred sedmo me je Garcia povabil na dom. Odgovoril sem mu, da me čaka žena.

— In kakšno so bili vaši načrti, če bi naslednji teden Garcia pristal?

— Prosil bi za mesto trgovskega zastopnika kje na severu ali vzhodu, in Alžaciji na primer, vsekakor pa čimdlje od Saint-Justina. Zagotovo bi me sprejeli, saj sem dobro zapisan. Morda bi se nekega dne ponovno lahko postavil na lastne noge.

— Očeta bi pustili samega v La Boisselle?

— Vincent ne bi bil daleč.

— Bi želeli, da za kratek hip prenehava, gospod Falcone?

— Smem odpreti okno?

— Potrebno je zraka. Že v začetku tega zaslišanja, pa čeprav na prvi pogled tako banalnega, je težko dihal. V vseh besedah, ki so se nanašale na povsem gola dejstva in ne na resnično dramo, je bilo nekaj nenavadnega in grozljivega.

— Cigareto?

— Vzel je eno, pogledal na ulico, po oknih na drugi strani in mokrih strehah. Ko bi bilo že enkrat zadnjič! Toda, če se Diem naslednje

val, da bi bili še živi! Svinja umazana! Prisiljenec!“

Vstal je in razumel sem, da samo čaka na priložnost, da bi me udaril. Ponovil sem:

„Kje je moja žena?“

„V triantski bolnišnici, kako le moreš dvomiti!“

Potem, ko je pogledal na uro:

„Sicer pa zdaj gotovo ni več pri življenju. Kaj hitro bomo zvedeli. Kje si bil ves dan? Si se skrivljal, hm? Si se izognil temu prizoru! Sprasevali smo se, če se boš sploh vrnil!“

„Se je Gisele ponesrečila?“

„Ponesrečila? Sveta nebesa! Kratko malo si jo ubil. Pri tem pa pazil, da te ne bo zraven, ko se bo zgodilo!“

„Zandamerijski poročnik se je pripeljal z avtomobilom.“

„Kaj pravi?“ je vprašal brigadirja.

„Dela se nedolžnega, kakor sem pričakoval. Nihče ni bolj lažniv, kot so tile Italijani. Kar poslušajte ga, niti pojma nima, kaj se je zgodilo.“

Poročnik ni bil nič prijaznejši od podrejenega, toda prizideval si je, da bi ostal miren in hladen.

„Odkod prihajate?“

„Iz Poitiersa.“

„Kaj ste počeli ves dan? Povsod smo vas iskali.“

„Ob kateri uri?“

„Od pol petih dalje.“

„Kaj se je potemtakem zgodilo ob pol petih?“

„Telefoniral nam je doktor Riquet.“

„Za trenutek se je Tony zmedel.“

„Povejte mi, poročnik, kaj se je v resnici zgodilo? Se je žena ponesrečila?“

„Poročnik Joris ga je tedaj pogledal v oči.“

— Kaj igrate komedijo? Prišezem vam, da ne, na glavo moje hčere. Prosim vas, povejte mi, kako je z ženo. Je živa?

Tudi ta pogleda na uro.

— Pred tri četiri ure je še živel. Bil sem pri njeni postelji.

— Umrle je!

Ni mogel verjeti. Po hiši je bilo slišati nenavaden ropot, v prvem nadstropju težke korake.

— Kaj počno vsi ti ljudje v moji hiši?

— Preiskujejo. Mi smo našli, kar smo iskali.

— Hočem videti ženo.

— Naredili boste tako, kot ukažemo. Od tega trenutka dalje ste aretirani, Antoine Falcone.

— In česa sem obtožen?

— Jaz sprašujem.

Zrušil se je na stol in zakopal glavo v dlani. Še vedno ni vedel ničesar točnega in premišljeval je, kaj vse bi lahko storil, odkar je zjutraj vstal.

— Priznajte, da ste prinesli tale lonce z marmelado.

— Da, Seveda.

— Vas je žena prosila zanj?

— Ne. Prosila me je, naj ji kupim sladkor in pralni prašek. Marmelado mi je dala Andreja Desperiere, Gisele jo je pri njej že stiral najst dni iskala.

— Ste se vrnili domov naravnost iz Specerije?

— Ustavil se je na postaji. Bat za motor...

— Je to pravi lонец?

Pomolili so mu ga pod nos. Bil je odprt, opazil je sledove velike žlice.

— Mislim. Isto nalepko nosi.

Brigadirski hura naozari

V zadnjem času dobivajo mladinske delovne brigade zopet pomen, kot so ga imele nekoč. Mladi se v brigade radi vključujejo. Zakaj? Da bi našla odgovor na to, sem obiskala brigadirja Branka Amona iz Velenja. Branko je sodeloval v mladinski delovni akciji KOZARA. Na Kozari bodo mladi zgradili v šestih letih športni center.

— Povej mi nekaj o brigadi, kjer si sodeloval?

„Za brigado sem se prijavil v Celju. Ta brigada se je imenovala „Zbratimljeni gradovi“. Ta mesta so Čuprija, Doboj in Celje. Bilo nas je 38, in jaz sem bil komandir prve čete. Delali smo na odkupu zemljišča, kjer smo pripravljali teren za športna igrišča in bazene. Bilo je 9 brigad oziroma 350 brigadirjev. Na trasi smo imeli vedno tekmovalce. Naša četa je bila v prvi dekadi celotna tretja.“

— Torej, delali ste! Kakšna je bila pa hrana?

„Čeprav smo delali na kame-nju, je nekako šlo. Hrana je bila

pa slaba. Vsak dan konzerve, prvi dan le ribe. Pa nisem shušal. Celo zredil sem se, ker sem se bolj vrgel na kruh.“

— Kako je bilo pa kaj z zabavo?

„Prijetno je bilo ob večerih, ko smo imeli ples. Včasih je igral ansambel, drugače pa smo imeli kar disco. Ker je bilo brigadir le 50, se je moral vsak prav pošteno potruditi, da je dobil plesalko. To ni bilo prav. Na akciji SAVA je bilo pa čez 700 brigadirjev. Sicer pa to ni tako važno. V brigadi smo postali pravi prijatelji in si zdaj doživljamo. Vedno je bilo dovolj zabave, tako med kosilom, kot večerjo. Naša brigada bo šla drugo leto na SAVO. Interes nas vseh pa je, da bi obšli vse akcije v Jugoslaviji.“

— Zakaj pa si se odločil, da hodiš v delovne brigade?

„Sem zaradi prijateljstva in: bom še večkrat. Čeprav je

akcija trajala od 4. julija avgusta, se nam je zdela kratka. Da smo bili bolj volje, smo pili „brlje“, ki stalo narodna pijača brigadir na Kozari. Tako smo imeli kaj, da štab ne bi izvolil kaj vsak dan hodimo.“

— Pa misliš, da gre mladim v delovne brigade?

„Ne. Ampak mladi bi bi bili bolj obveščeni. Ti ne vedo, kam bi se pri Sicer je pa najbolje, da se delujejo v brigadi. Boš videl ti bo všeč.“

— Kako je pa kaj z njem?

„Boli po vojaško. O pride, „požarni“ in se „Digni se“. Zvečer pa je posteljo ob desetih.“

— Sklenila sem, da mi enkrat sodelovati v mladinski delovni brigadi. Branko povedal toliko zabavnih

Branko Amon

brigadirskega življenja, da bi bi bogar navdušil. Pa naj se nihče boji, da bo v brigadi dobil la. Stara navada brigadirjev, da si roke ovijejo s povoji, en se lotijo dela.

M. V.

Papagaj, ki vori o Titu, tebi sebi

● NJEGOV KONJIČEK:

Štiri mesece za stolp

Sto ljudi, sto konjiček. Težko je reči kateri konjiček je najbolj zanimiv. Za Tratinkevega Tonija je to prav gotovo izdelovanje predmetov iz vezane plošče. Toni hodi v tehnično risarsko solo in tako mu ostane še dovolj prostega časa, ki ga prebije v kleti z žagico in pilo v roki.

— Kdaj in kako si se začel ukvarjati s tem zamudnim konjičkom?

„Bilo je pred štirimi, petimi leti, ko sem bil še v Kamniku. Prebolel sem namreč otroško paralizno in tako sem prišel v dom invalidne mladine. Tam sem imel dosti časa, pa tudi delavnico in mi ni bilo težko začeti.“

— Zdaj je že tri leta doma, v Velenju, in konjiček mu je ostal. Še več! Vedno večje veselje ima do žaganja. V kratkem času je napravil lepo stevališče lesenih lestencev, nočnih svetilk, skrinj, vaz...

— Kateri tvoj izdelek ti je najbolj pri srcu?

„Najbolj sem ponosen na Kopijo Eifflovega stolpa. Visoka je skoraj polntrideset meter in ima okoli 1200 luknjic, ki sem jih vse izžagal na roke. Stolp je bil gotov v štirih mesecih.“

— Ali delaš vse to le za lastno zabavo, ali pa tudi zato, da kaj prodajaš?

„V prvi vrsti delam zato, da prebijem prosti čas. No, včasih pa se tudi zgodijo, da kaj prodam.“

Potem pripoveduje kaj vse ima v načrtu. Lestence z osemnajstimi žamicami, pa cerkev z dvema zvonikoma in še... Seveda, če bo imel dovolj časa.

Jesenzdrav

Modna kreatorka Staša Gorenšek

— Kdaj in kako si se začel ukvarjati s tem zamudnim konjičkom?

„Bilo je pred štirimi, petimi leti, ko sem bil še v Kamniku. Prebolel sem namreč otroško paralizno in tako sem prišel v dom invalidne mladine. Tam sem imel dosti časa, pa tudi delavnico in mi ni bilo težko začeti.“

— Zdaj je že tri leta doma, v Velenju, in konjiček mu je ostal. Še več! Vedno večje veselje ima do žaganja. V kratkem času je napravil lepo stevališče lesenih lestencev, nočnih svetilk, skrinj, vaz...

— Kateri tvoj izdelek ti je najbolj pri srcu?

„Najbolj sem ponosen na Kopijo Eifflovega stolpa. Visoka je skoraj polntrideset meter in ima okoli 1200 luknjic, ki sem jih vse izžagal na roke. Stolp je bil gotov v štirih mesecih.“

— Ali delaš vse to le za lastno zabavo, ali pa tudi zato, da kaj prodajaš?

„V prvi vrsti delam zato, da prebijem prosti čas. No, včasih pa se tudi zgodijo, da kaj prodam.“

Potem pripoveduje kaj vse ima v načrtu. Lestence z osemnajstimi žamicami, pa cerkev z dvema zvonikoma in še... Seveda, če bo imel dovolj časa.

FELTON

John Kennedy je bil zadnji v vrsti žrtve... Ali je atentat na predsednika mogoče zanesljivo preprečiti?

Pred predsednikovo ložo je stal tisti večer en sam stražnik mestne policije, pa še ta se je dobro uro po začetku predstave naveličal postopati pred ložo. Odšel je v gledališko bife.

John Wilkes Booth je preprosto odprl vrata lože, stopil k predsedniku in ga iz razdalje polrednega metra smrtno ranil s strelom iz revolverja.

Abraham Lincoln je umrl naslednji dan.

Nacija je bila v globokem šoku — toda ne Kongres in ne kdorkoli drug ni resneje pomislil na to, da bi vendarle kazalo nekaj ukreniti za stalno zaščito predsednika. Zopet je vse ostalo po starem.

Neodpustljiva malomarnost in brezbrižnost je bila znova kaznovana nekaj let kasneje.

2. julija leta 1881 je tedanji predsednik James A. Garfield med prisrčnim klepetom s svojimi sodelavci korakal proti železniški postaji v Washingtonu, kjer ga je čakal vlak. Nekaj metrov stran je nanj že čakala usoda... neki nezadovoljni bivši predsednikov sodelavec s pištolo kalibra 44.

Ko je bil predsednik mimo njega, sta se pozdravila, nekaj trenutkov kasneje pa je odjeknil strel. Predsednik se je zgrudil s kroglo v hrbtu... in umrl dve uri kasneje.

Atentatorja, nekoga Charlesa J. Guiteaua, so prišli in na sodnem procesu je povedal, zakaj je ubil predsednika. Zgodba je bila neverjetna, četudi zelo preprosta.

Dve leti prej je namreč Guiteau (čeprav ga Garfield ni nikoli prosil za pomoč) pomagal med volilno kampanjo, da je bil Garfield izvoljen za predsednika. Menil je, da bo za to prizadevanje nagraden z visokim in uglednim položajem v vladi. To se ni zgodilo in bodoči atentator je začel pripravljati maščevanje.

Na procesu je povedal, da je imel vsaj tri priložnosti, da bi ubil predsednika. Pri vseh treh priložnostih, ki so si sledile v razmaku komaj enega tedna, je bil predsednik povsem nezaščiten.

5 Lovci ponarejevalcev in atentatorjev

Viđeti je bilo, da bi ga lahko ubil kadarkoli, toda morilec je čakal posebno priložnost, trenutek, ko mu bo njegov „notranji glas“ ukazal, naj strelja. To se je zgodilo 2. julija 1881.

Kmalu potem pa se je ameriška javnost vendarle zganiila in skupina kongresmanov je predlagala naj bi sprejeli zakon, po katerem bi bil uboj predsednika označen kot zvezni zločin. Toda zakonski predlog je umrl neke med zapleteno potjo, ki jo mora prehoditi vsaka zakonska pobuda predno se spremeni v zakon.

V bistvu je ostalo vse tako kot je bilo. Toda to neverjetno izzivanje ni moglo ostati nekažnovano in tudi ni.

6. septembra 1901 leta je bil umorjen predsednik William McKinley ko je obiskal vsameriško izložbo v Buffalu, zvezna država New York. Predsednik je stopal ob dolgi vrsti uglednih osebnosti, ki so ga hotele pozdraviti na začetku slavnostnega sprejema v prostoru izložbe.

Ko je prišel do Leona Czolgosa, da bi mu segel v roko, je odjeknil strel. Leon Czolgosz je držal v desni revolver znamke Iver Johnson, kalibra 32, okoli revolverja in roke pa je imel ovit robček. Trenutek predno mu je predsednik segel v roko, da bi ga pozdravil, je pritisnil na sprožilec.

William McKinley je bil mrtev skoraj pri prici.

Toda potem se je vendarle nekaj zgignilo!

Vlada je napolnile sprevidele, da tako ne more iti več naprej in naslednji predsednik, Theodore Roosevelt, je dobil za zaščito posebno skupino agentov Tajne službe — ustanovljene skoraj štirideset let prej!

Tako je predsednik ZDA naposled dobil nujno potrebno zaščito, toda ob tem se je zgodilo nekaj, kar je bilo zopet komaj razumljivo.

Prvi kongres, ki se je sestel po smrti predsednika McKinleya, je namreč obravnaval kar 17 zakonskih predlogov, ki so tako ali drugače zadevali varnost ameriškega predsednika — toda nobeden izmed njih ni postal zakon... vsi so prej žalostno končali v podkomitejih.

Že prvi dan zasedanja so sicer obravnavali skupno resolucijo obeh najpomembnejših strank, ki je predlagala naj bi sprejeli dodatek Ustavi, po katerem bi veljalo, da je vsak napad na predsednika kazniv kot izdaja — toda predlog, oziroma resolucija, ni bil sprejet.

Tudi predlog, ki je znova omenjal, naj bi sprejeli zakon, po katerem bi bil vsak napad na predsednika ali katerega drugega pomembnega nosilca zvezne funkcije zvezni zločin, ni bil sprejet.

Vse kar se storilo je bilo, da so izglasovali ukrep, po katerem je bila Tajna služba dolžna skrbeti tudi za predsednikovo osebno varnost — toda to ni bil zakon, saj so morali to določiti izglasovati vsako leto posebej. Zanj so bila namreč potrebna tudi finančna sredstva in ta so določili (in potem izglasovali) v vsakoletnem proračunu Zveze.

Prvi atentat na že izvoljenega, toda še ne zaprisoženega predsednika (razliko smo pojasnili na začetku tega sestavka) se je zgodil v Miamiu.

15. februarja 1933 je bil predsednik-elect Franklin D. Roosevelt sam nekaj trenutkov proč od smrti. Ko je sedel na naslonjalu zadnjega sedela svojega odprtega avtomobila in držal v roki mikrofon, po katerem je govoril poslušalcem, zbranim v parku, je stal prihih deset metrov za njim z revolverjem v roki Giuseppe Zangara.

Bodoči predsednik je ravno končal govor in se vsedel na zadnji sedež, ko so odjeknili strelji. Zangara je streljal petkrat s 32 kalibrskim revolverjem. Na srečo je nekdo sunil atentatorja in strelji so poleteli drugam. Franklin Roosevelt je ostal živ, toda čikaški župan Anton Cermak, ki je spremljal predsednika-elect, je ostal na mestu mrtve.

Kasneje je med zaslišanjem atentatorja izjavil, da je bil ta uboj njegovo maščevanje kapitalizmu. Giuseppe Zangara je bil namreč reven zidar, ki je iz srca sovražil kapitaliste. Bil je obseden od želje, da mora ubiti predsednika Združenih držav Amerike in se tako maščevati kapitalizmu v celoti.

JOŽE HUDALES ŠALEŠKA DOLINA

SKOZI ZGODOVINO

Zapis v nadaljevanjih

Velenjski grad se pod imenom Wolana pojavi prvič 1275 leta, že prej pa naletimo na istoimensko naselbino, čeprav je ta po nastanku precej mlajša. Grad so najbrž zgradili Selško-boziški gospodje, ki so bili prvotni lastniki tega ozemlja. Kot prvi gradniki pa so omenjeni Kunšperški gospodje, večkrat imenovani tudi Velenjski. Ti so bili gradniki do 1362, ko si je grad kot očetovo dediščino izposodil vojvoda GOUNDAHAR od vojvode Rudolfa v fevd, a je po njegovi smrti spet prišel v Rudolfove roke; Pozneje je prišla graščina kot dota Ane Ptujске v posest Hansa Lichtensteinskega. Ta je grad zopet izgubil v sporu s Celjani, leta 1395 pa so mu ga po razsodbi vojvode Albrehta vrnili. V začetku 15. stoletja je obstajal tudi rod plemenitih Velenjskih in sicer se omenja 1414 leta Ivan Velenjski kot redovni duhovnik gornjegraškega samostana in 1422 leta Jošt Velenjski. Ni pa znano, ali so velenjski grad resnično posedovali ali pa so bili le fevdniki, mogoče celo samo kastelani. Grad je tudi naprojenj svojih lastnikov in tako je postal leta 1437 last Krescenc, soprog Konrada Kreiga in njegovega brata Hansa. Oskrbnik gradu je bil v tistih časih Jošt Turnogrski.

oblegal tudi velenjski grad, vendar o tem ni nobenih poročil.

V letih od 1477 pa do 1501 nastopa kot lastnik Sigismund Lichtensteinski. 1522 se omenja neki pravdi zaradi gradu njegov sin Franc Lichtenberg, poslednji Wagen Wagensperki, ki je grad prevzel 1541 skupaj s svojim možem Hansom Wagenom Wogenberškim. Ta je bil vnet pristav luteranstva, vendar je bil kljub temu pokopan pri škalski cerkvi; Njegov nagrobni napis, ki je bil zaradi ugrezanja prenesen v cerkev Matere Božje v Velenju, cerkvene ključke pod pogojem, da še vedno lahko svoje mrtve pokopavajo na cerkvenem pokopališču. Protestantizem se je razširil potem v dolini še do srede 17. stoletja, a le po gradovih. Baltazarju Wagenju je sledil njegov sin Sigismund. Sigismund Wagen Wogensperki je sledil grad 1598 prodal Baltazarju Heritschu Turkmenu in Packensteinemu. 1603 pa pride v roke Hansu Ludoviku Sauerju in v njihovi posesti je ostal do leta 1797, ko ga je kupil Gabriel Pauer 1829. V naslednjih letih se je izmenjalo še nekaj lastnikov grada: Eduard Trigler, Hubert grof Harmoncourt Vuvergart, Karel pl. Adamoviz in od leta 1919 pa do druge svetovne vojne je bil grad last grfice Herberstein Proskau. Ogledimo si zdaj še Saleški grad in Gorico, katera se zdaj večkrat burita duhove zaradi svoje precej skrivnostne preteklosti. Ležita le nekaj sto metrov narazen, njuni lastniki pa so pogosto različni. Oba sta bila najprej krški fevdi, prvi fevdniki pa so bili Vovbržani, nato pa je znan 1232 Landfrid Egensteinski, ni pa znano ali je imel v lasti obe gospodskini. Saleški grad so za Vovbržani dobili Saleški gospodje. O nadaljnjem lastništvu si naši zgodovinarji precej naspornujejo. Janko Ordoen trdi, da so 1322 Gorico dobili Zovnečki, 1355 pa sta jim brata Nikolaj in Oto Saleški prodala še Salek. Vazali na Gorici naj bi bili Martingerji, ki jih je grof Friderik potrdil 1357 leta, medtem ko fevdnikov Salek ne omenja. Starejši slovenski zgodovinar Lanjanje trdi, da je bil grad 1341 še v lasti Hermana in Oto Egensteinskega. Naša naloga je, da ugotovimo, katera hipoteza je pravilnejša, in izvedemo še več zgodnjih lastnikov obeh gospodšin in njihovih medsebojnih odnosih.

(dalje prihodnjik)

● POPOTNI DNEVNIK

V zloglasnem taborišču Auschwitz

Po zajtrku smo se torej poslovili od lepega hotela in prijaznega osebja ter krenili proti precej oddaljenemu Oswieciemu. Tega dne je tudi slabo vreme vplivalo na naša že tako tesna občutja. Sivo nebo se je spustilo nizko nad ravnino, kot solze drobne kapljice pa so neutrudno padale...

Neprijeten molk v avtobusu so prekinili intermiranci s svojimi pripovedmi o življenju v taborišču.

O grozotah taborišča smrti so pripovedovali tako živo, da so se mi ob poslušanju ježili lasje. Med tem, ko smo zavzeto poslušali pripovedovanje tovarišice Jamnikar-jeve in tovarišice Topolčeve, smo prispeli tudi do samega taborišča. Z odprtimi dežniki smo se ustavili pred vhodom v taborišče, nad katerim je napis „Arbeit macht frei“ (delo osvobaja). Prav skozi ta vrata so mnogi vstopili samo enkrat. Iz tega z žicami, reflektorji in oboroženimi stražarji zavarovanega mesta ni bilo poti nazaj. Ne tisoči, milijoni ljudi so ostali tu za vedno. Kdo ve, kje se nahaja pepel — ostanek teh ljudi? Ga je veter ponesel tudi tja, od koder so prišli? Ali so se vsaj tako, četudi po smrti, vrnili domov?

Taborišče so Nemci zgradili iz kasarniških prostorov bivše poljske armije in iz lesenih barak, ki so bile prvotno namenjene za konjušnice. Samo taborišče pa je bilo deljeno v moško — Auschwitz in več km oddaljeno žensko taborišče Birkenan (Brzezinka).

Najprej smo si ogledali Auschwitz. Zgradbe so po večini zidane, prostor okoli njih pa je tlakovan. Vse skupaj je bilo ograjeno z bodečo žico z visoko napetostjo ter številnimi reflektorji in stražarskimi stolpi. Pobeg iz taborišča je bil nemogoč.

V muzejskih prostorih smo si ogledali ogromne kupe — pa vendar samo delček tistega, kar so Nemci pobrali ljedem, ki so v transportih prihajali sem.

Najbolj me je pretresel ogromen kup las. Ženske so namreč ob prihodu postrigli, lase pa so vozili v Nemčijo, da so tam izdelovali posebne tkanine. V posebnih vitrinah so kupi obleke, čevljev, posode, glavnikov in krtač, očal in protez invalidov. Zapomnike so ugonobljali v celicah gladi, kjer se je pojavljala kanibalizem, v majhnih celicah skoraj brez zraka, kjer so kaznjenci umirali stoji, na streljskih ob zidu in še in še grozot brez konca.

Pred odhodom iz Auschwitza smo si ogledali še naš muzej — posvečen spominu umrlih v tem taborišču in kratak film o življenju intermirancev.

Ženski del taborišča je skoraj popolnoma požgan. Birkenan je zdaj le še skupek dimnikov, ki na ogromnem ograjenem prostoru mole v zrak. Tako da izgledajo kakor v prošnji, naj se nikjer in nikoli ne dogajajo stvari, ki so se v lesenih barakah med minulo vojno.

Poljske zime so celinske in zato izrazito mrzle. V lesenih barakah pa so ženske zmrzovale, kajti za vsako barako so bila določena le tri vedra premoga na dan. Poleti pa so jih je ob pomanjkanju hrane in težaškem delu kosile še nalezljive bolezni kot sta tifus in gripa ter malarija. Voda je bila onesnažena — nepitna, zrak zasmrajen, kajti kupi mrličev, ki jih krematoriji niso mogli sežgati, so trohnili kar na prostem. Smrt je pobirala na delu, med apeli, med počitkom na bormih pogradih.

V spomin milijonom, ki so tu ostali za vedno, so pred nekaj leti postavili spomenik, na katerega smo položili cvetje in prižgali sveče.

Tu smo se tudi poslovili od tega žalostnega kraja in nekako tihi in poklapani, vsak s svojimi mislimi krenili na dolgo pot iz Poljske preko Češkoslovaške na Madžarsko.

Bili smo še na Poljskem, ko se nam je nenadoma razletela druga šipa na desni strani. Ustavili smo se morali, da smo za silo s podolitom in leukoplastom preprečili neprostovoljno zračenje avtobusa.

Na poljski meji smo spet vzeli v roke svinčnike in spet smo morali natančno zapisati, koliko denarja nesemo iz Poljske. Cariniki so posameznikom listnice celo pregledali.

Preko Češkoslovaške smo se vozili ponoči in na Madžarsko — v Višegrad prispeli šele ob 4.30 zjutraj.

Kljub utrujenosti pa mi vtisi iz taborišča niso pustili zaspati še potem, ko se je sonce dvignilo že kar precej visoko.

8. 6. 1974: VIŠEGRAD — VELENJE

Napočil je torej zadnji dan potovanja. Ker smo prišli v Višegrad — na Madžarsko s precejšnjo zamudo, smo ta dan spali nekoliko dlje — do devetih.

Po zajtrku smo se seznanili z novim vodičem, z mladim fantom — Beograjčanom, ki študira v Budimpešti. Ta fant nas je tudi popeljal iz Višegrada do madžarske prestolnice — Budimpešte. Med potjo nam je podrobno povedal vso madžarsko zgodovino. Tako nam je pot zelo hitro minila.

Budimpešta je čudovito mesto ob Donavi. Sestavljena je iz Budima, ki leži na hričku in Pešte, ki se razprostira po nižini.

Mesto je staro in v arhitekturi je čutiti tudi orientalske vplive. Madžarsko so namreč zasedli Turki, ki so tu ostali precej dolgo. Med tem časom pa so si gradili svoja kopališča in druge zgradbe, ki danes nekako dajejo orientalski izgled mesta.

Najprej smo si ogledali v Budimu Matijevo cerkev (ogrski kralj Matija Korvin — naš bajeslovni Kralj Matjaž) in staro ribiško trdnjavo, s katere so združeni ribiči branili Budim pred Turki.

Med tem, ko smo se peljali z Budima v Pešto, pa smo si kar iz avtobusa ogledali lep spomenik padlim sovjetskim vojakom.

Imeli smo tudi nekaj časa za nakupovanje.

Ker se je moja denarnica že pošteno izpraznila in nisem nameravala ničesar kupiti, sem pa nekoliko bolj opazovala okolico.

Budimpešta je izredno čisto mesto. Povsod je polno posod za odlaganje odpadkov, po tleh pa ni videti niti koščka papirja, niti cigaretnega ogorka. Kaj takega od množice turistov in domačinov (med njimi veliko število Romov) nisem pričakovala. Pri tem se Varšava sploh ne da primerjati z Budimpešto, ki je kljub temu, da je nova, strašansko zanemarjena.

Kljub temu, da nisem imela namena kupovati, sem si ogledala vse kioske, v katerih prodajajo spominčke (samo za dolarje). Krasno! Krasno!

Koliko ročno izdelanih vezenin, lesenih ročnih izdelkov in zelo malo kiča.

V Pešti pa smo si pred odličnim kosilom ogledali še trg herojev. To so spomeniki vrlim sedmim plemenskim poglavarjem, ki so pripeljali svoja plemena od nekega Azije na tla današnje Madžarske.

Iz Budimpešte smo se odpeljali proti Blatnemu jezeru (Balaton) in ob njem preko Madžarske do mejnega prehoda Letenye/Goričani v Jugoslavijo.

V Velenje smo prispeli ob 23.30. S tem se je naše petdnevno potovanje zaključilo.

Zahvaljujem se ZB in RŠC ter kolektivu 2. TRIS, ki so mi omogočili potovanje, s katerega sem prinesla čudovite vtise in, ki mi bo ostalo v nepozabnem spominu.

SLAVICA TOSTOVRŠNIK

KONEC

Na Avali smo se ustavili pri spomeniku Neznani junaku.

NAŠ MATURANTSKI IZLET

Kmalu je Sutjeska ostala za nami in pot ob Drini nas je pripeljala v Fočo. Kdo ne bi poznal tega kraja. Zadnje ure zgodovine je bil na dnevnem redu pri spraševanju. V Foči je bil v začetku I. 1942 sedež VŠ POJ.

Proti večeru smo se ustavili v Goraždu. To je staro tržišče ob karavanski poti iz Dubrovnika v Niš. Danes je pomembno po kemični industriji-tovarna dušikovih spojin. Po dolgotrajnih pogajanjih (kot bi zasedala konferenca za razorožitev), so nas le zložili v hotel Drina. Kar udobno smo se namestili in šli na lov za večerjo. Sredi mesta sem srečala fanta s sokolom. Ponudil mi ga je, pa kam bi s ptičem na tako dolgi poti. Mladič je kluval na vse strani, da se mi je zasmilil. Čez čas je prišel še fantov prijatelj. Zanimalo ga je, od kod smo prišli. Ko sem mu povedala, se je nasmejal in začel govoriti slovensko. Potem ji je povedal, da je obiskoval RŠC v Velenju. Ugotovila sem, da je v resnici svet majhen.

V četrtek smo Goražde zapustili in se najprej ustavili v Višegradu. Tu je čez Drino razpet na enajstih obokih 180 m dolg Sokolovičev most, ki je najboljša arhitektonsko delo Turkov pri nas. Graditi ga je dal slavni Mehmed paša Sokolović 1571-77. Stoletja je most spremljal življenje in trpljenje ljudi pod Turki. Poškodovan je bil v obeh svetovnih vojnah. In kdor je bral Andričev Most na Drini, se je nehote spomnil na legendo, da sta v mostu vzdana dvojčka... Iz Višegrada nas je pot vodila v Titovo Užice, ki se je proslavilo v NOV. 1941 je bilo središče odpora proti okupatorju in obsežnega osvobodjenega ozemlja — Uzičke republike. Nemci so nanj naperili svojo prvo sovražno ofenzivo. Muzej NOB in razne spominke plošče so spomin na požrtvovalnost Uzičanov.

Titovo Užice si bo najbrž najbolj zapomnila Jožica. Takoj, ko smo zapustili avtobus,

sta se nanjo prilepila dva prijazna fantiča. Najprej so se udarili v obojestranskem znanju ruskega jezika, potem pa sta se fanta izkazala kot poceni vodiča. In ko ju je Jožica povabila na sladole, se skoraj niso mogli ločiti. Mislili smo že, da bomo morali brez sošolke na pot. No, pa so se le poslovili. Jožica jima je obljubila, da bo čez nekaj let prišla v Užice kot učiteljica.

Naša naslednja postaja je bil Kragujevac, mesto groznega spomina na krvoločnost okupatorja, ki je 21. — 23. oktobra 1941 uprizoril množičen pokol prebivalstva. 7000 meščanov je izvelkel iz delavnic in šol ter jih peljal na morišče — med njimi celotno gimnazijsko dijaštvo in profesorje. Spomenik, ki simbolizira zlomljena krila, nas spominja na hrabre dijake, v kamen so vklesani verzi iz Krvave bajke Desanke Maksimovič. Mlada življenja so morala ugasniti takrat, ko so šele začela živeti. Nikoli niso dočakala tega, kar imamo mladi danes.

Preden smo zavili na Avalo, smo se ustavili v Topoli. V mavzoleju na Oplencu je grobnica dinastije Karađorđević. V njej so čudoviti mozaiki neprecenljive vrednosti. Naše oči so se pasle po stenah grobnice in kar nismo se mogli načuditi. Na tisoče kamenčkov raznih barv, tudi pozlačenih, pokriva vse stene. V primerjavi s tako umetnino se ti zdi vse, kar si videl prej majhno.

Če se že pelješ proti Beogradu, bi bilo nemumno, da ne bi zavil še na Avalo. Na vznožju vzpetine smo se najprej ustavili pri spomeniku visokim vojaškim funkcionarjem iz SSSR, ki so se ubili v letalski nesreči. Na vrhu Avale smo si ogledali spomenik Neznani junaku in se z dvigalom peljali na televizijski stolp. Zvečer smo prispeli v naše glavno mesto-Beograd. Naslednji dan smo imeli prosto — ogled mesta. Vzeli smo karte mesta in se odpravili na lov za muzeji. V Beogradu jih res ne manjka. Nekaj čudovitega pa je obisk Muzeja 25. maja. Tam so shranjeni vsi pokloni, ki jih je prejel tov. Tito. Šele ob njih se človek zave, kaj je naš predsednik in kako je cenjen v svetu. Da bi si ogledal vse čudovite stvari, bi rabil kar precej časa.

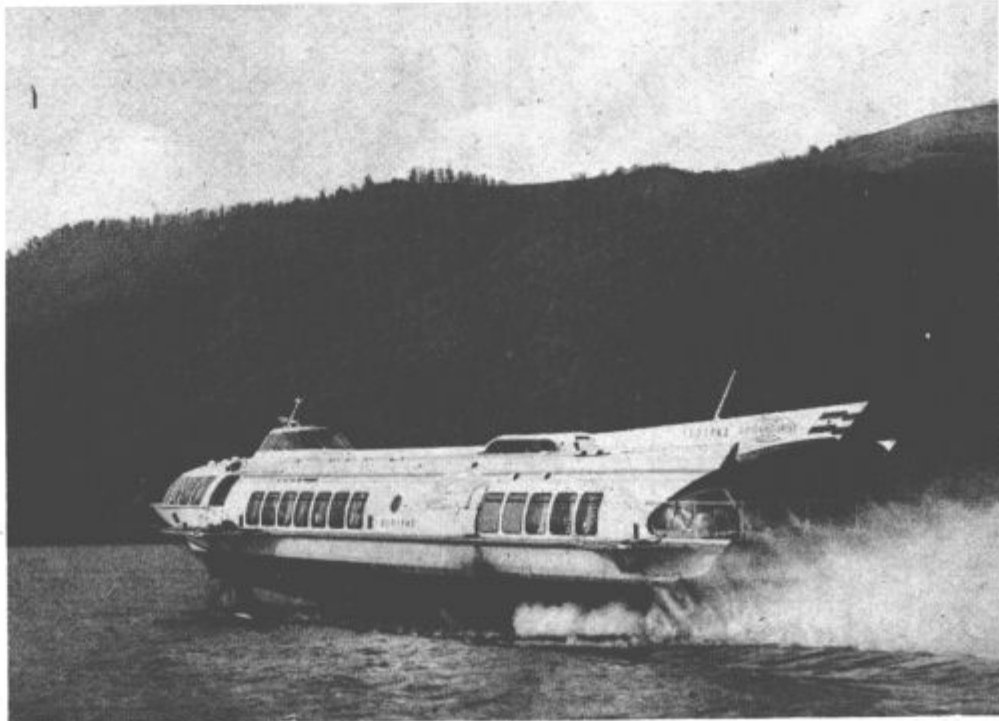
Nekaj se nas je odpravilo v Kalemegdan. Ni nam bilo žal zapravljenega časa. Po ogledu muzejev smo obiskali še živalski vrt. Sicer so nas opikali komarji, a kaj bi to.

Naš izlet se je bližal koncu. Za lep zaključek smo se v soboto po Donavi odpeljali v Djerdap. To je res nekaj enkratnega. V elektrani nismo videli veliko, a vsak je lahko ugotovil, da je to nekaj veličastnega. Ustavili smo se tudi v Kladovu. V Beograd smo se vrnili šele zvečer. Preden smo se odpravili na pot, smo zavili še na znano ulico Skardaljiho. Vse živo je bilo tam, kmalu pa se je po ulici začela oglašati čudovita melodija violine, na odru pa se je predstavil ansambel s pesmijo. Kar hudo mi je bilo, ker smo morali kmalu k avtobusu. Ob desetih zvečer smo ugotovili, da smo še vsi in lahko odrinemo. Za nas je pot kar hitro minila, ne verjamem, da je bilo tako tudi za soferja, ki ni smel zatisniti očesa. V nedeljo zjutraj nas je žive in zdrave pripeljal v Velenje.

Po takem maturantskem izletu človek rabi nekaj časa, da pretehta vse, kar je na poti videl. Ostanajo mu lepi spomini na marsikaj, tudi na sošolce, s katerimi si bil zadnjič skupaj.

Zato se naj na koncu zahvalim vsem delovnim organizacijam, ki so nam omogočile ta izlet. Zahvalim v imenu vseh letošnjih maturantov velenjske gimnazije.

MELITA VOVK

Za lep zaključek izleta smo se po Donavi peljali v Djerdap.

● KAKO V TEMELJNIH ORGANIZACIJAH ZDRUŽENEGA DELA V MISLINSKI DOLINI URESNIČUJEJO DOLOČBE »SINDIKALNE LISTE«:

Še zmeraj neskladja

Služba družbenega knjigovodstva, podružnica Maribor, je izdelala te dni analizo o tem, kako v organizacijah združenega dela in v temeljnih organizacijah združenega dela v občini Slovenj Gradec uresničujejo določila „sindikalne liste“. Ugotovitve veljajo za razdobje januar – maj 1974, ker pa so poslane odgovore na anketni vprašalnik le nekatere organizacije združenega dela s področja negospodarstva, so lahko ocenili uveljavljanje določb „sindikalne liste“ le za področje gospodarstva.

25 DELAVCEV JE ZASLUŽILO MANJ KOT 1.345 DIN NA MESEČ

„Sindikalna lista“ določa, da mora delavec, ki dela poln delovni čas in ki dosegla normalni delovni uspeh, zaslužiti vsaj toliko, kot znaša 60 % poprečni neto osebni dohodek na zaposlenega v Sloveniji v prejšnjem letu. Letos torej v Socialistični republiki Sloveniji ne bi smelo biti nikogar, ki bi za polni delovni čas in pri doseganju normalnih delovnih uspehov zaslužil manj kot 1.345 dinarjev.

Analiza pa ugotavlja, da je 16 zaposlenih v Gradbenem podjetju Slovenj Gradec in 9 delavcev v Tovarni meril Slovenj Gradec zaslužilo manj kot 1.345 dinarjev na mesec. V Gradbenem podjetju je znašal najnižji mesečni osebni dohodek 1.042 dinarjev, v Tovarni meril Slovenj Gradec pa 1.319 dinarjev.

V nekaterih drugih organizacijah združenega dela pa je znašal najnižji mesečni osebni dohodek nekaj več kot 1.345 dinarjev, in sicer v Gozdarstvu in lesni industriji Slovenj Gradec (1.350 din), v Tovarni kovanih izdelkov Gorenje – Fecro Slovenj Gradec (1.353 din), v Kmetijski zadrugi Slovenj Gradec (1.365 din), v Trgovskem podjetju NAMA, TOZD Slovenj Gradec (1.380 din), v Stanovanjsko komunalnem podjetju Slovenj Gradec (1.410 din) in v Brivsko frizerskem salonu „Maja“ Slovenj Gradec (1.434 din).

Najvišji najnižji mesečni osebni dohodek pa so izplačali v razobju januar – maj 1974 v Tovarni obilaznega pohištva „Nova oprema“ Slovenj Gradec (1.590 din), v Tovarni usnja Slovenj Gradec (1.690 din), v Industriji delovnih zaščitnih sredstev Prevent Slovenj Gradec (1.837 din) in v MERKX Celje, TOZD Slovenj Gradec (1.854 din).

KAKO JE Z IZPLAČILI, KI BREMENIJO OSEBNI DOHODEK?

Vse organizacije združenega dela izplačujejo za nadurno delo 50 % dodatek, tako kot tudi določa „sindikalna lista“. Ugotovljena je tudi skladnost izplačil dodatka za nadurno delo; večina organizacij združenega dela prizna za nočno delo 25 % dodatek, drugod pa znaša od 30 % do največ 50 %.

„Sindikalna lista“ določa za delo ob nedeljah in praznikih 50 % dodatek, v Industriji delovnih zaščitnih sredstev „Prevent“ Slovenj Gradec, v Kmetijski zadrugi Slovenj Gradec, v Trgovskem podjetju NAMA, TOZD Slovenj Gradec in v Stanovanjsko komunalnem podjetju Slo-

venj Gradec pa izplačujejo višji dodatek, kot bi ga lahko. Izplačila dodatka za deljen delovni čas pa so usklajena s „sindikalno listo“.

PREJEMKI IN IZDATKI, KI STEJEJO MED POSLOVNE STROŠKE

Veliko usklajenost z določbami „sindikalne liste“ je zaslediti pri izplačilu dnevnic. Le v Tovarni obilaznega pohištva „Nova oprema“ Slovenj Gradec so za odsotnost od 8 do 12 ur izplačevali dnevno 60 dinarjev, v Tovarni meril Slovenj Gradec pa 70 dinarjev, „sindikalna lista“ pa določa za to odsotnost dnevno v višini 80 dinarjev.

Skladno z določbami „sindikalne liste“ so izplačila kilometrine, terenskega dodatka, nadomestila za ločeno življenje ter povpračila za prevoz na delo in z dela, vendar je mogoče ugotovljati kar precejšnje razlike med posameznimi organizacijami združenega dela.

TUDI MANJ KOT 100 DINARJEV REGRESA ZA PREHRANO MED DELOM

Nekatere organizacije združenega dela izplačujejo regres za prehrano med delom, ki je višji od 100 dinarjev, kot to določa „sindikalna lista“. Veterinarska postaja Slovenj Gradec izplačuje 120 dinarjev regresa, Gozdarstvo in lesna industrija Slovenj Gradec pa prizna 7,50 dinarjev za obrok, pri čemer krijejo 100 di-

narjev iz dohodka, preostali znesek pa iz sklada skupne porabe.

Manj kot 100 dinarjev regresa za prehrano med delom pa izplačujejo v Gostinskem podjetju „Pohorje“ Slovenj Gradec, v Kolinski, TOZD Slovenj Gradec, (po 60 dinarjev), v Industriji delovnih zaščitnih sredstev Prevent Slovenj Gradec (72 dinarjev), v Tovarni meril Slovenj Gradec (87,50 din) in v Tovarni usnja Slovenj Gradec (96 din).

Dokaj neenotno so določene nagrade javencev ter odpravnine in nagrade ob delovnih jubilejih, prav tako pa tudi regresi za letni dopust. O teh ugotovitvah pa bomo obširneje poročali v prihodnji številki.

● NA PRATKO

V Mislinski dolini imajo zasajenih s hmeljem okrog nad 30 ha zemljišč. Računajo, da bo znašal letošnji pridelek v poprečju okrog 11 centov hmelja, ker je manj kot lani.

Solski center Slovenj Gradec še ni končal z vpisom učencev v šolo za prodajalce. V prvi letnik srednje medicinske šole so sprejeli 33 deklet, prve letnike ekonomske srednje šole pa bo v novem šolskem letu 1974/1975 obiskovalo okrog 90 dijakov in dijakin.

Organizacije združenega dela iz občine Slovenj Gradec so, v primerjavi z razdobjem januar – junij 1973, povečale v prvem letošnjem polletju celotni dohodek za 71 %. Dosegle so namreč nad 347 milijonov dinarjev celotnega dohodka. Število zaposlenih pa je bilo ob koncu junija letos za 9 % višje kot ob koncu lanskega prvega polletja.

PO KOROŠKI

● Srečanje železarjev – borcev NOV

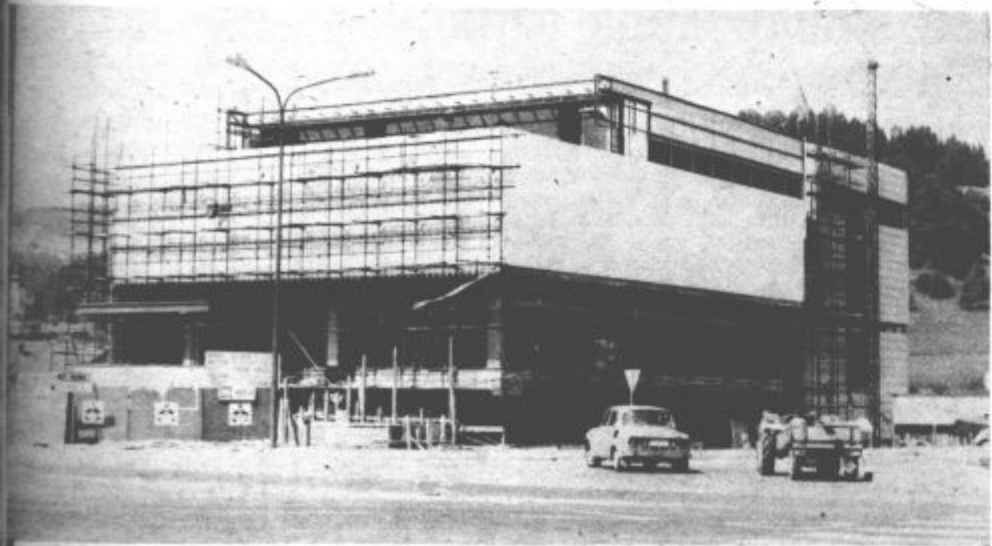
Vsakoletna srečanja članov delovnih skupnosti Zdrženega podjetja slovenske železarnice so postala že tradicionalna. Letošnje srečanje železarjev borcev NOV bo v Kotljah pri Ravnah na Koroškem v soboto, 24. avgusta, nanj pa se ravenski železarji že skrbno pripravljajo.

● Uresničevanje ustavnih dopolnil

Ko so na sestanku političnega aktiva občine Dravograd pregledovali samoupravno organiziranost temeljnih organizacij združenega dela so ugotovili, da v nekaterih delovnih organizacijah niso ustanovili temeljnih organizacij združenega dela, pa čeprav bi bilo treba v delovnih skupnostih poglobiti samoupravne odnose. Politični aktiv občine Dravograd je tudi ugotovil, da občinska skupščina in njen izvršni svet še nista izoblikovala in sprejela delovnih usmeritev.

● XIX. Koroški turistični teden v Črni na Koroškem

S slavnostno sejo upravnega odbora Turističnega društva Črna in z že tradicionalnim sprevedom, v katerem so kmetje prikazali stare delovne običaje in domača opravila, se je začel zadnji teden XIX. Koroški turistični teden v Črni na Koroškem, ki ga je pripravilo tamkajšnje turistično društvo pod pokroviteljstvom Skupščine občine Ravne na Koroškem. V okviru te osrednje turistične manifestacije so v torek, 13. avgusta, v Črni na Koroškem proslavili krajevni praznik. V soboto, 17. avgusta, bo v Črni tekmovalje gozdarstvih delavcev ter poskušnja domačih jedi, zvečer pa tekmovalje predic. Razdelili pa bodo nagrade za sodelovanje v akciji za urejenost kraja. XIX. Koroški turistični teden bodo sklenili s srečanjem.

Trgovsko podjetje „NAMA“ Ljubljana gradi v središču Mislinske doline največji trgovski objekt – Blagovnico. Po prvotnem programu je bilo predvideno, da bodo Blagovnico predali svojem namenu že 22. avgusta, ker pa so se dela nekoliko zakasnila, napovedujejo otvoritev za 10. september. Kot smo že nekajkrat zapisali naj znova poudarimo, da bo Blagovnica ljubljanske NAME v Slovenj Gradcu lahko pomembno vpilivala na nadaljnji razvoj blagovnega prometa tako v občini kot na širšem območju.

Reorganizacija — toda kako

Pred nekaj več kot petimi meseci so predstavniki temeljnih organizacij združenega dela podpisali samoupravni sporazum o združitvi v rudarsko elektro-energetski kombinat Velenje. Čeprav v tem času samoupravno življenje še ni moglo zaživeti v vsej celovitosti, dosledno pa tudi še ni bilo mogoče uveljaviti delegatskih razmerij, pa so se na rudarsko elektro-energetskem kombinatu Velenje vendarle odločili, da bodo preučili samoupravne odnose in samoupravno organiziranost v delovni organizaciji.

Na rudarsko elektro-energetskem kombinatu Velenje so imenovali posebno komisijo z nalogo, da ugotovi doseženo stopnjo razvoja samoupravljanja in samoupravne organiziranosti v temeljnih organizacijah združenega dela ter da na osnovi ugotovitev pripravi konkretne predloge za poglobljanje samoupravne organiziranosti. Ta skupna komisija, ki jo vodi Erno Rahten, bo še posebej podrobno ocenila zlasti delovanje samoupravnega mehanizma in stopnjo samoupravnih odnosov v največji temeljni organizaciji združenega dela v okviru Rudarsko elektro-energetskega kombinata Velenje, to je na Rudniku lignita Velenje.

Delavski svet temeljne organizacije združenega dela Rudnik lignita Velenje pa je na svoji zadnji seji 7. avgusta tudi imenoval dve komisiji. Komisija, ki jo vodi Janko Meh, bo izoblikovala stališče v zvezi z organizacijskimi in tehnološkimi možnostmi za nadaljnje poglobljanje samoupravnih odnosov v premogovniku, komisija, ki jo vodi Ruđi Kortnik, pa bo izdelala ekonomske utemeljitve k predlogom za poglobitev samoupravnih odnosov in za nadaljnje izboljšanje samoupravne organiziranosti.

V okviru temeljne organizacije združenega dela Rudnik lignita Velenje deluje 120 samoupravnih delovnih skupin. Pred sejami samoupravnih organov so se sestale vse samoupravne

meljni organizaciji združenega dela Rudnik lignita Velenje ni bilo mogoče uveljavljati, v obstoječi samoupravni organiziranosti, samoupravljanja in samoupravnih odnosov, kot to določa nova ustava. Zdaj bo treba ali še naprej poglobiti samoupravljanje in samoupravne odnose ter ustanoviti nove samoupravne mehanizme, ali pa se odločiti za reorganizacijo te največje temeljne organizacije združenega dela v okviru rudarsko elektro-energetskega kombinata Velenje in ustanoviti v okviru Rudnika lignita Velenje več temeljnih organizacij združenega dela.

delovne skupine ter preučile gradivo in sprejele stališče v zvezi s predloženimi sklepi. Žal pa delo vseh samoupravnih delovnih skupin, kot je mogoče ugotavljati, ni bilo takšno, kot so pričakovali oziroma želeli. Nasploh pa je mogoče ugotavljati, da zaradi velikega števila zaposlenih (blizu 3.000) v te-

Pred IX. kongresom ZSMS

Pred kratkim je bila razširjena seja predsedstva Zveze mladine Velenje. Na njej so obravnavali potek dosedanjih razprav v mladinskih aktivih.

Ugotovili so, da je polovica aktivov te razprave že organizirala, vsi ostali pa morajo to storiti do sredine avgusta. Obravnavali so tudi pripombe na statut Zveze socialistične mladine Slovenije in resolucije. Med pomembne pripombe so uvrstili članstvo v ZSMS, članarino in organiziranost študentov. Zadali so si tudi naloge, ki jih čakajo do kongresa (to je predvsem organiziranost razprave v slehernem aktivu), med kongresom in po kongresu. Zavedajo se, da bo treba dosledno uresničiti vse sklepe in dogovore s kongresa Zveze komunistov Slovenije in z bližnjega kongresa ZSMS.

Za delegate IX-kongresa so izvolili: Osman Hasič, Jože Hudales, Jože Krebl in Bojan Škarja. Glede na funkcijo v Zvezi mladine Slovenije pa se bodo kongresa udeležili še Vlado Videmšek, Ciril Grebenšek in Jože Mastnak.

Izvolili so tudi delegacijo za poletno politično šolo, ki bo konec avgusta v Ljubljani. Na tej šoli bodo dokončno izoblikovali dokumente kongresa.

Pomembna sklepa seje sta bila tudi, da bodo mladi pomagali pri gradnji osnovne šole v Zibiki in organizirali krvočudajsko akcijo.

VV

● Seja skupne komisije za območni družbeni dogovor

V sredo, 14. avgusta, se je v Velenju sešla skupna komisija za območni družbeni dogovor. Na seji so obravnavali predlog za valorizacijo kalkulativnih osebnih dohodkov in predlog za spremembo minimalnega osebnega dohodka po območnem družbenem dogovoru. Govorili so o nadaljnjih vsebinskih izpopolnitvah območnega družbenega dogovora ter sprejeli akcijski program dela skupne komisije za območni družbeni dogovor.

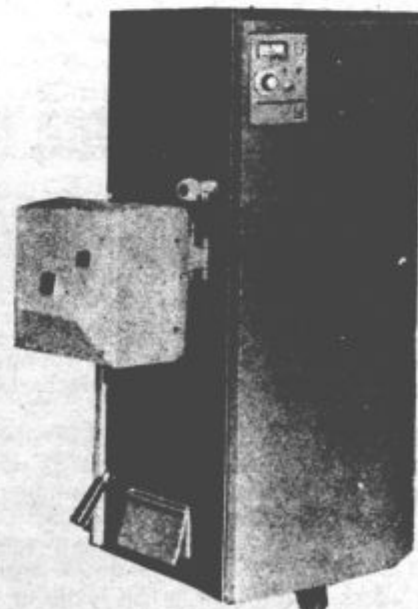
„SIGMA“ -ŽALEC

SAVINJSKA INDUSTRIJA OPREME IN GRADBENA MONTAŽA

NOVO NA TRGU

PRVI TRAJNO GOREČI KOTEL NA TRDO IN TEKOČE GORIVO

- specialno prirejeno kurlišče za zgorevanje vseh vrst domačih gorilv in odpadkov
- gori od 5 do 20 ur z enkratnim polnjenjem
- velik emailliran boiler kapacitete 150 l
- odlični izkoristek
- moderna oblika
- mali gabariti
- avtomatsko delovanje
- kapacitete od 30.000 do 50.000 kcal/h

Republiško in državno prvenstvo v plavanju

ju je bila zaupana organizacija republiškega in državnega prvenstva v plavanju za invalide. Tekmovanje bo 17. avgusta, drugo pa 7. septembra v termalnem bazenu v Velenju. Na-

stopilo bo 250 tekmovalcev v štirih kategorijah: 25 m-prsno, delfin, hrbtno ter 100 m mešano. Tudi Velenjčani bodo imeli svojo ekipo šestih invalidov.

Z novim trenerjem boljši uspehi

Nogometaši velenjskega Rudarja si že vrsto let prizadevajo da bi dosegli višji nivo, ki bi ga lahko imeli spričo odličnih rezultatov. V pretekli tekmovalni sezoni so dosegli doslej največji uspeh, če izjemamo prvo ekipo, ke se žal ni uvrstila v SNL. Lep dokaz so pokazali mladinci in pionirji. Osvojili so naslova prvakov; pionirji pa so igrali v zaključnem srečanju za prvo mesto najboljših republikanskih pionirskih enajsterice in dosegli drugo mesto. To so spodbudni rezultati mladih nogometašev, ki so po dobrega strokovnega vodstva. Zato so pri klubu sklenili razdelovno mesto trenerja. Med 16. kandidati so se odločili za Miroslava ŽIVKA STAKIČA iz Bečje.

Novi trener Rudarja je bil prej igralec. Po poškodbi kolena je posvetil trenerskemu poklicu in si pridobil diplomiro. Do odhoda v JLA je vodil enajsterico Bečje. V Velenju so trije njegovi nogometni člani zveznega ligaša. V Velenju je bil trener Stakič nam je v pogovoru dejal, da se je za Velenje odločil predvsem zaradi odličnih pogojev za delo in ker želi s svojim ustvarjalnim de-

lom dvigniti kvaliteten nivo nogometa v Velenju, to je njegov poklic v katerem hoče tudi sam uspeti.

„V kratkem času mojega dela bi težko dal celovitejšo oceno o možnostih, ki jih imajo velenjski nogometaši. S treningi smo pričeli zagnano. Igralci so disciplinirani in zavzeti izpolnjevajo naloge na treningih. Želim ustvariti ne samo dobre nogometaše temveč tudi dobre delavce in učence in prijatelje.

Šverčeva v Rim

Na atletskem troboju mladink, ki bo 18. avgusta v Rimu, bodo sodelovale atletkinje Italije, Bolgarije in Jugoslavije. Za reprezentanco Jugoslavije bo nastopila tudi članica atletskega kluba Velenje, Andreja Šverc v teku na 1500 m.

Šverčeva je letos dosegla že nekaj dobrih rezultatov, zato lahko pričakujemo tudi v Rimu dobro uvrstitev.

Pred dnevi je v Linzu (Avstrija) dosegla v teku na 1500 m nov republiški rekord z rezultatom 4:36,2 kar je rekord za mlajše in starejše mladinke.

M. V.

KINO

Petek 16. 8. ob 17.30 ameriški barvni vestern SAMOTAR IZ ZAHODA Režija: Pol Stenly in Djeri Hopper. Igrajo: Charlz Bronson, Lee J. Cobb, George Kennedy, Lois Neeleton.

Sobota, 17. 8. ob 17.30 in 19.30 ameriški barvni vestern SAMOTAR IZ ZAHODA

Nedelja, 18. 8. ob 17.30 in 19.30 ameriški barvni vestern SAMOTAR IZ ZAHODA

Torek, 20. 8. ob 17.30 in 19.30 ameriška drama DRUŽINSKO ŽIVLJENJE Režija: Kenneth Loach Igrajo: Sandy Ratcliff, Bill Dean.

Sreda, 21. 8. ob 17.30 in 19.30 UBIJALEC PRIHAJA IZ GROBA italijanski barvni film — grozljivka. Režija: Armando Crispino. Igrajo: Samantha Eggar, Alex Cord, Nada Tiller, Horst Frank.

Četrtek, 22. 8. ob 17.30 in 19.30 Italijanski barvni film — grozljivka UBIJALEC PRIHAJA IZ GROBA

Petek, 23. 8. ob 17.30 ameriški barvni vestern RO-PARJI VLAKA Režija: Burt

Kennedy. Igrajo: John Wayne, Ann Margaret, Rod Taylor

Sobota, 24. 8. ob 17.30 in 19.30 ameriški barvni vestern RO-PARJI VLAKA

Nedelja, 25. 8. ob 17.30 in 19.30 ameriški barvni vestern RO-PARJI VLAKA

KINOGLLEDALIŠČE VELENJE

Ponedeljek, 19. 8. ob 20 uri ameriška drama DRUŽINSKO ŽIVLJENJE Režija: Kenneth Loach. Igrajo: Sandy Ratcliff, Bill Dean

ROJSTVA

— Rodili so se 3. dečki

POROKE

— Ivan BREZLAN, roj. 1946, šofer iz Škal št. 32 in Gabrijela VIDEMŠEK, roj. 1949 delavka iz Škal št. 17

— Franc KOŠAK, roj. 1951, natakar iz Velenja, Rudarska 1 in Milena FANTINATO, roj. 1951, natakarica iz Velenja, Rudarska 1

— Igor ŠVIGELJ, roj. 1957, delavec iz Pake pri Velenju št. 34 in Stanislava VODONČNIK, roj. 1954, delavka iz Pake pri Velenju št. 34

— Dominik SKOČAJ, roj. 1918, upokojenec iz Petrovč in Antonija PRIGORA, roj. 1915, upokojenka iz Petrovč št. 60

— Boris REZMAN, roj. 1953, strojni ključavničar iz Velenja, Kajuhova 12 in Anica ŠVENER, roj. 1955, delavka iz Velenja, Ljubljanska c. 38

— Vlado ZABUKOVNIK, roj. 1952, rudar iz Kavč št. 3 in Milica KOLAR, roj. 1957, delavka iz Kavč št. 27

— Anton SUHOVERŠNIK, roj. 1945, strojni ključavničar iz Podgorja 7 in Sonja LUSKOVEC, roj. 1955, delavka iz Velenja, Tomšičeva c. št. 7

— Anton PURG, roj. 1948, rudar iz Velenja, Jenkova 6 in Katarina ČASTVEN, roj. 1956, prodajalka iz Velenja, Jenkova 6

— Jan ČASTVEN, roj. 1950, strojni ključavničar iz Velenja, Jenkova c. št. 6 in Božica PISANEC, roj. 1956, prodajalka iz Velenja, Škale št. 106

— Ljuba BANJANAC, roj. 1951, strugar iz Velenja, Jenkova c. št. 6 in Mira TEPŠIČ, roj. 1953, prodajalka iz Velenja, Šlandrova cesta

— Stanislav KOTNIK, roj. 1948, delavec iz Velenja, Celjska c. 40 in Marija KOTNIK, roj. 1952, delavka iz

Velenja, Celjska c. št. 40

— Janez PINTARIČ, roj. 1954, kovinostugar iz Velenja, Jenkova c. št. 6 in Anica KERESTES, roj. 1952, delavka iz Velenja, Celjska c. št. 68

— Janko PRIMOŽIČ, roj. 1956, traktorist iz Mislinjske Dobrove 69 in Cvetka ZRIM, roj. 1948, delavka iz Velenja, Tomšičeva c. št. 11

— Božidar DELČNJAK, roj. 1952, električar iz Hraštovca št. 1 in Angela PODBELŠEK, roj. 1953, delavka iz Velenja, Tomšičeva 31

— Milan HOJNIK, roj. 1955, delavec iz Velenja, Foitova c. št. 6 in Darinka VRABIČ, roj. 1954, natakarica iz Pesja št. 158

— Silvo RAMŠAK, roj. 1953, delavec iz Velenja, Kajuhova 6 in Dragica VRABIČ, roj. 1953, delavka iz Pesja št. 158

— Janez STENŠAK, roj. 1940, kmetovalec iz Florjana pri Gornjem gradu 5 in Angela STROŽIČ, roj. 1953, kmetovalka iz Lokovice št. 96

— Franc VRABIČ, roj. 1929, kmetovalec iz Sv. Florjana pri Šoštanju 33 in Pavla NAPOTNIK, roj. 1928, gospodinja iz Sv. Florjana pri Šoštanju 33

— Ladislav KODRUN, roj. 1946, rudar iz Šoštanja, Primorska 15 in Cvetka POTOČNIK, usnjarska delavka iz Zavodnje 52

— Jakob VESELKO, roj. 1934, rudar iz Mežice, Onkraj 2 in Antonija SEDLŠAK, roj. 1931, delavka iz Lokovice 54

— Milan PIRTOVŠEK, roj. 1946, delovodja iz Skornega pri Šoštanju 48 in Marta VRABIČ, roj. 1950, uslužbenka iz Skornega pri

Šoštanju 37

— Slavko PETELINŠEK, roj. 1950, strojni ključavničar iz Slovenske Bistrice in Marija STROPNIK, roj. 1955, delavka iz Topolšice št. 205

ZLATO POROKO STA SLAVILA:

— Anton MIKLAVŽINA, roj. 1896 leta iz Škal št. 25 in Terezija MIKLAVŽINA, roj. 1893 leta

SMRTI

— Vincencij SOVIČ, kmetovalec iz Raven št. 43, star 71 let

— Marija STERGAR, gospodinja iz Raven št. 138, stara 82 let

— Ivan KRISTAN, upokojenec iz Šoštanja, Cesta talcev 4, star 65 let

— Ciril KUZMAN, inv. upokojenec iz Arclina 51, star 73 let

— Vinko STIPLOVŠEK, kmet iz Rijavice št. 3, star 64 let

— Alojz GAJŠEK, inv. upokojenec iz Kristan vrha št. 32, star 69 let

— Alojz MORIC, upokojenec iz Brezna 57, star 70 let

— Ana ROMIH, upokojenka iz Loške gore št. 2, stara 63 let

— Jožefa KRAMER, upokojenka iz Celja, stara 83 let

— Štefan BOŽAK, preužitkar iz Rogatca št. 9, star 71 let

— Matija MARN, kmet iz Gotovelj št. 39, star 70 let

— Elizabeta PLANINC, preužitkarica iz Sp. Slemene 4, stara 73 let

— Neža JUG, kmetovalka iz Ličenca št. 45, stara 67 let

— Ana ZAJC, soc. podpiranka iz Žalca, stara 78 let

— Jožefa PINTARIČ, gospodinja iz Bizeljskega 141, stara 79 let

— Marija TERŽAN, soc. podpiranka iz Škalskih Cirkov št. 1, stara 89 let

— Venčeslav POVŠE, upokojenec iz Velenja, Tomšičeva 26, star 72 let

— Vlado CIZELJ, rudar iz Velenja, Jenkova c. št. 6, star 48 let.

Brez voznškega dovoljenja

Voznik osebnega avtomobila 621-67 Janez Vertačnik je bil pri vožnji iz Šoštanja proti Topolšici. Za njim je iz iste smeri prišel Rajko Godec brez voznškega dovoljenja na neregistriranem avtomobilu. Zaradi prekratke varstvene razdalje se je Godec zalepil v avto pred sabo. V tem trenutku je iz nasprotne smeri prišel tov. avto KP 227-77 s prikolico Alojz Maurer. Godec je padel v zadnji levi del prikolice, tam pa na cestišče, škoda na prikolici pa znaša okoli 1000.-din.

Kriva vinjenost

Matevž Melanšek in njegov sonnik Viktor Skornšek sta se 7. peljala na neregistriranem avtomobilu. Zaradi prekratke varstvene razdalje se je Godec zalepil v avto pred sabo. V tem trenutku je iz nasprotne smeri prišel tov. avto KP 227-77 s prikolico Alojz Maurer. Godec je padel v zadnji levi del prikolice, tam pa na cestišče, škoda na prikolici pa znaša okoli 1000.-din.

Po nesreči odpeljal

Prečko Juhart je z os. avtomobilom po cesti IV. reda iz Šoštanja proti Velenju. V Gaberkuh je prišel Simon Štehamik prečkal. Juhart je zaviral, vendar je zadel s sprednjim levim kotnikom in ga zbil po cestišču, pri čemer je obležal v nezavesti. Po nesreči je Juhart odpeljal otroka z mamo v ZD Šoštanj. V času, ko je mati odnesla otroka v ambulanto, je voznik kljub opozorilu odpeljal in nesreče ni prijavil. Izsledili so ga šele naslednji dan.

Izsiljeval prednost

Voznik mopeda Dominik Kričnik je peljal po prednostni poti na cesti. Pred bifejem Rumu je nenadoma z avtomobilom postajališča pripeljal kolega Boro Sarič in izsiljeval prednost.

VAROVALNIKA SAVA

POSLOVNA ENOTA EKSPLOZITURA ZASTOPSTVA

CELJE VELENJE SLOV. KONJICE ŠENTJUR ROGAŠKA SLATINA

nost. Klančnik je takoj zavril, a je kljub temu zadel kolesarja in sta oba padla po cestišču. Klančnik je dobil prelom lobanjskega dna in so ga odpeljali v bolnišnico. Škode je bilo za 200.-din.

Prehitevanje

Po cesti Arja vas-Velenje je 5. 8. peljal z os. avtomobilom Kovač. Na klancu v Črnovi je začel prehitevati kljub neprekinjeni črti. Ko je Kovač prehiteval tovorni avto, je iz nasprotne smeri pripeljal s osebnim avtomobilom Franc Mažgon. Pri trčenju je Mažgonov avto vrgel v hrib ob cesti, nato pa nazaj nanjo. Škoda na vozilih znaša okoli 1600.-din.

Prevelika hitrost

Voznik mopeda Jože Praprotnik je 3. 8. peljal iz Šoštanja proti Velenju. Pri zavijanju v Pesjem, je pravilno nakazal smer z roko. Voznik osebnega avtomobila Karel Matijec je pripeljal za njim s precejšno hitrostjo in kljub zaviranju ni uspel preprečiti trčenja. Praprotnik je dobil lažje telesne poškodbe. Škode je za okoli 1000.-din.

Vinjenost

Voznik tovornega avtomobila Janez Blažič je 5. 8. peljal iz Šoštanja proti Velenju. Ko je v bližini TE Šoštanj pripeljal v nepregledan ovinek, je zaradi prevelike hitrosti in vinjenosti zapeljal čez sredino ceste. Nato je trčil v osebni avto, katerega je vozil delavec milice Anton Vidner. Pri nesreči je bil avto Vidnerja popolnoma uničen, miličnik Vidner pa je dobil lažje telesne poškodbe. Materialne škode je za okoli 60.000.-din.

Nepazljivost

V križišču Foitove in Celjske ceste je 5. 8. pripeljal s tovornim avtomobilom Ivan Kričnik in nameraval zaviti na Foitovo cesto. Pred njim je stal tovorni avto Vinka Dobelška. Ta ni mogel iz križišča zaradi okvare na prestavah. Nastala je kolona. Kričnik je zapeljal nazaj in trčil v osebni avto Franca Blatnika. Na os. avtu je za okoli 1500.-din škoda.

Nogometni turnir

V okviru športnih iger prireja Gozdno gospodarstvo GG Slovenj Gradec tekmovanja v raznih športnih panogah: odbojki, šahu, nogometu, smučanju... Sodelujejo delavci, ki so zaposleni v obratih GG. Preteklo soboto je bil nogometni turnir na igrišču v Mislinji, katerega so se udeležile ekipe: Iverica (Pameče), LIP (Mislinja), Iverica (Otiški vrh), Podgorje in mehanična delavnica (Mislinja).

Na turnirju se je najbolje odrezala ekipa mehanične delavnice iz Mislinje, ki je premagala vse nasprotnike in osvojila lep pokal. LIP so premagali z 5:0, Podgorje 2:0 in Pameče 4:1.

M. V.

Ribiči tekmovali

Ribiška družina Paka iz Šoštanja je na velenjskem jezeru priredila veliko ribiško tekmovanje za Šaleško - savinjski pokal. Tekmovanje, ki se ga je udeležilo skoraj 30 ribičev iz vse Slovenije, je veljalo tudi za republiško prvenstvo. Prehodni pokal je pri članih osvojila ekipa iz Šoštanja, ki je ulovila 563 rib; pri mladincih pa ribiči iz Novega mesta s 120 ulovljenimi ribami.

Med posamezniki je največ rib ujel Rudi Mešič iz Šoštanja 330 in tako osvojil prvo mesto pri članih med 87 tekmovalci.

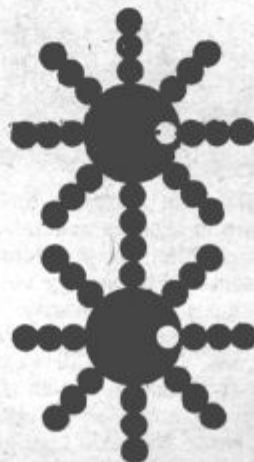

OSEBNI AVTOMOBIL FIAT 125 dobro ohranjen ugodno prodam. Jevšnik Viktor, Paka 14/a, Velenje.

NOVO ENODRUŽINSKO HIŠO z garažo, vrtom in njivo v Debru pri Laškem ugodno prodam. Ogled možen vsak dan. Jovan Alojz, Debro 27/D, Laško.

STANOVANJSKO HIŠO z velikim vrtom v Petrovčah 40 ugodno prodam.

POHIŠTVO ZA DNEVNO SOBO, dobro ohranjeno ugodno prodam. Šuster Marija, Stanetova 26, Velenje.

hotel paka

Gostinsko podjetje PAKA Velenje

Obvešča in priporoča

Priporočamo vam, da obiščete restavracijo »JEZERO«, kjer vam vsak dan nudimo sveže postrežbe.

Ob dobro pripravljeni ribi in dobri kapljici igra glasba za ples in prijetno razvedritje. Partija MINI GOLFA za vas, vašo družino in prijatelje.

V hotelu »PAKA« pa si privoščite urico kegljanja.

Bar ie zaradi adaptacije ta mesec zavrni

MIMOGREDE V MISLINJI

Za mlade v Mislinji je pre-malo zabave, še posebej med počitnicami. Prostorov, kjer bi se sestajali, ni. Pleše bi lahko preštel na prste, pa bi jih ostalo (prstov namreč). Tako se mora vsak posameznik znajti, kakor pač ve. Želje si z možnostmi povsem nasprotujejo. Sicer pa, kaj menijo o tem mladi Mislinjčani:

Silva ROŠER, (18) dijakinja: V času šolskega pouka imam malo prostega časa, zato se mi zdi, da je kar dovolj zabave — zame, verjetno pa ne tudi za druge, ki jim ni treba sedeti ob knjigah. Zdaj, ko so počit-

Silva Rošek

nice, pa vidim, da je zabave pravzaprav malo. Izbiram lahko le med kinom in kakšno veselico. Da mi počitnice zaradi tega ne bi bile predolge, sem en mesec delala na REK v Velenju. Rada bi, da bi mladi v Mislinji imeli primeren prostor, kjer bi se lahko zabavali.

Peter MATVOS (20), študent: Med študijskim letom prihajam domov le po enkrat ali dvakrat na mesec. Zadnjega mladinskega sobotnega plesa se komajda še spominjam, tako da še takrat, ko pridem domov, ne grem nikamor. Edino zabavo mi lahko nudijo gostilne, kamor pa ne zahajam. Potrebno bi bilo prostor, ki bi bil vedno odprt in bi se v njem lahko zbrali. Žal v tej smeri nihče nič ne dela, tako da bo še precej časa isto stanje.

Peter Matvos

Med počitnicami pomagam doma, včasih pa zaidem tudi na igrišče, ki je zdaj res lepo urejeno, saj so površine za igranje nogometa, odbojke in košarke asfaltirane.

Vojko VOVK (15), dijak — Ko se začne pouk, imam tudi jaz bolj malo časa. Poleti včasih skočim na igrišče, pozimi smučam. Vesel sem, ker imam tudi v Mislinji smučarsko vlečnico. Med počitnicami sem en mesec delal v Gorenju, da bi mi čas hitreje minil. Zdaj pa pomagam doma. Včasih grem še v kino, a ponavadi vrtijo dokaj slabe filme. Poleg tega pa tudi ne morem sedeti samo v kinu. Seveda si želim prostora, kjer bi se lahko s prijatelji zabavali, saj gostilne niso primeren kraj za mlade.

Vojko Vovk

Skoraj nimam kaj dodati. Želje vseh ostalih so podobne. Pa se bo kaj spremenilo? Za zdaj ničesar ne kaže na bolje. Še vedno bo za zabavo ostalo kino ob četrtkih, sobotah in nedeljah ter nasvet: Znajdi se sam! — MV —

Ob jubileju šmarških lovcev

Letos poteka petdeset let, odkar so se lovci lovske družine Šmartno ob Paki prvič podali na organiziran lov v okoliške gozdove. Ljubezen do narave in zlasti do divjadi, je bila tako močna, da je nekaj navdušencev sklenilo ustanoviti eno najstarejših lovskih druženj, ki uspešno deluje še danes. Le med vojno so utihnili lovski rogovi in puške so se zoperstavile drugačni divjadi.

Društvo je pred nedavnim slavnostno praznovalo 50-letnico obstoja na lovski koči v Skornem in nekaterim najzaslužnejšim članom podelilo posebna priznanja.

Eden najstarejših lovcev in predsednik družine Miha Letonja je rad pripovedoval o zgodovini lova v Šmartnem.

„Bilo je leta 1924, ko sta Anton Korošec in Franc Klančnik — starejši ustanovila naše društvo, ki je takrat štel sedem članov.

Pravico do lova so odkupili od kmeta Turineka, ki je imel v zakupu vsa lovišča. Med vojno so prekinili z delovanjem. Leta 1946 pa smo Trauner, Klančnik, Žohar, Ajdič in jaz zopet ustanovili družino in nadaljevali z lovom. Vendar je bilo takrat bolj malo divjadi, saj smo na leto odstrelili le tri do štiri srne. Nato se je stanje vedno bolj izboljševalo. Leta 1958 smo z lastnimi sredstvi in z udarniškim delom postavili lovsko kočico v Skornem. V načrtu pa imamo še eno v bližini stare.

Kakšno je stanje v naših loviščih sedaj?

„Naše lovišče je srednjegorsko in obsega 2.200 hektarov površine. Največ imamo srnjadi in zajcev, ki smo jih dobili celo iz Prekmurja. Razmnožila se je tudi pernata divjad, za kar ima največ zaslug naš lovovodja Ivan Atelšek. V zadnjem času smo naše gozdove obogatili z damjaki, vendar se bojimo, da nam bodo povzročili preveč škode. Povračilo škode je poleg potepuških psov eden naših največjih problemov.“

In kako je v družini sami?

„Ne more biti bolje. V organizaciji vladata taka disciplina in tovarštvo kot malokje. Danes šteje društvo devetindvajset članov. Vsak od njih skrbi pozimi za krmilnice fazanov oziro-

lovišč dobivamo od prodane divjadi, ki jo odstrelimo, koča pa vzdržujemo z denarjem od prireditvev in članarine. Še enkrat poudarjam, da vlada med nami izredno tovarštvo, kar je konec koncev za lovce tudi nujno potrebno.“

Miha Letonja

Vi ste lovec že preko osemindvajset let. Gotovo ste doživeli veliko zanimivega?

„Res se mi je na lovih že marsikaj pripetilo. Morda mi je najbolj ostal v spominu romantičen prizor, ko smo se nekega dne navsezgodaj odpavili na srnjaka in opazili enega naših lovcev, ki ga je spremljala žena z lučjo. Na istem lovu mi je bilo dodeljeno mesto na nekem dre-

vesu, vendar sem zaspal, sem se prebudil, sem zagledal srnjaka v neposredni bližini, meril sem in srnjak je plesel. Legel sem poleg njega in naprej. Zbudili so me nejevolni kolegi, ker jim nisem takoj vedel, da sem ga zadel.“

Ali imate kako posebno poročilo za mlade lovce?

„Rekel bi jim le to, naj bodo disciplinirani in tovarški, se njihovi starejši kolegi. Se potrudijo že pri izpitu, da bodo dobili dovoljenje za puško s sabo, res mora biti vedeti in imeti tudi precej vrline.“

Še marsikaj zanimivega je vedel Miha Letonja. Tudi lovca poleg drage opreme stanejo tudi zadnji lovi, ki navadi odvijajo v gosti. Toda brez njih ne gre. Ob kapljici in lovskih šalah se tovarštvo, ki je za lovce značilno. Veže jih ljubezen gozdov, do divjadi, veže dobra volja in prijateljstvo. Zato ni čudno, da je v njih vrstah vedno več mladih, bodo še naprej gojili ta čudni šport.

Naj jim tudi mi ob pomembnem jubileju iskreno čestitamo in jih pozdravimo po le-
Dober pogled!

J. KR.

Značke in otroci

V Velenju je te dni vzbrstela nova nagradna igra. Umni ljudje so jo namenili najmlajšim: osnovnošolskim otrokom. Na izloženem steklu velenjske knjigarnice Mladinske knjige se je namreč razbohotil lepak, ki ponuja otrokom značke z lepimi slovenskimi imeni (Mojca, Kekec itd.), v zameno za nakupljene šolske potrebščine. Vrednost značk raste vzporedno z vrednostjo nakupljenega blaga, top lista pa se zaključuje pri številki 1.200.—ND. Če bodo otroci dovezni za ta nov trik, bodo očki in mamice posušili svoje žepe za dobrih 100 starih tisočakov in nakupili vso potrebno in nepotrebno šaro za šolo, otroci pa bodo vse to s krivo hrbtenico pridno tovorili v šolo, kazat učiteljici in sošolcem.

Torej vodstvo Mladinske knjige se je odločilo za nov spodbuden korak, ki bo otroke popeljal v svet trošniške miselnosti, obenem pa bo to močan impulz za socialno ločevanje v osnovnošolskih klopih. S tem so odločno posegli v oblikovanje otrokove zavesti in to z načinom, ki se ga ne bi sramoval tudi najbolj zakrknjen kapitalist.

VANO GOŠNIK

Navadne vode, prosim!

Pasja vročina. V takem času se človeku najbolj pri-
kopal. Žeja je še hujska, da bi človek izpraznil cel bazen. Še v teh vročih počitniških dneh dobiš povsod dovolj hladne pijače. Pa recimo, da si študent in je tvoj žep prazen. Zadovoljiti se moraš z navadno vodo. Od gostincev res ne more nihče zahtevati, da mu postrežejo z vodo. Torej je odvisno od njihovega potrpljenja in dobre volje. Kako je v Velenju? Treba je bilo poskusiti. Zato se z Vladom odpri-
va na pot v Najhujsi vročini.

Prva postaja je bazen. Precej se jih namaka v vodi, nekaj jih postopno senčniki in se zabava na različne načine. Sedeva in potrošni čakava ob prijetni glasbi. Nič. Potem pride na intervencijo korajžna soseda mlada natakarka.

„Trikrat dva deci vode, prosim!“

Prijazno se nasmehne in obljubi vodo. Res jo prinese dva kozar-
in ne razjezi se niti potem, ko naročnica še tretjega.

Naslednja postaja je Nama. Spodaj na vratih piše: Zaradi dopu-
v juliju in avgustu ne bo glasbe. Sedeva in že po dveh minutah se
mizi ustavi prijeten natakarkar z beležko v rokah.

Lepo ga ogovorim: „Ali lahko dobiva dva deci vode?“

„A navadne?“ vpraša rahlo začuden.

„Ja, navadne, z ledom“, pristavi Vlado.

Natakarkar pokima in si zapiše. Takoj dobiva dva kozarca vodo.

Nato pa hitro k sosedom v bife Paka. Pride natakarkarica.

„Vode sploh ne strežem.“ Sedeva in meter od šanka in res bi lahko stopila.

Toda že stojita pred nama dva kozarca vode.

Takale rajša po Velenju človeka res izmuči, tudi lačna postava.

V naslednjo gostilno Stavel-Pod gradom, jo primahava oborožen-

starejša gospa in kmalu stoji pred mizo. Olikano poprosiva za vodo.

razumevanjem naju pogleda in reče: „Lahko. Kar navadne!“

ubogi Vlado iz vjvodnosti popije že peti kozareček zlahka kapljice.

Potem se enoglasno odločiva, da greva še v bife na avto-
postaji. Prisedava k nekemu tovarišu, ki si privoščil obilno mal-

midva pa spet želiva le vodo. Dobiva jo, čeprav se nama zdi, da težkim srcem. Zadnji čas je, da zaključiva akcijo. Rezultat je 52

ustrežnejše natakarkarje.

Lahko rečeva, da ustrežljivosti pri Velenjskih natakarkarjih ni

manjka. Torej študentje v teh pasjih dneh ne bomo žejni.

M. VOJ.

naš znanec

V predverju pisarne sem čakala Matevža Požarnika, ki je bil na nekem sestanku in razmišljala, kako ga bom predstavila bralcem. Sicer sva se srečala tu in tam in že pri teh bežnih srečanjih spoznaš, da Matevž Požarnik ni povprečen človek. S svojim odkritim in preprostim vedenjem, s prepričljivo in prijateljsko besedo si je pridobil zaupanje nešteti ljudi.

Matevž Požarnik

Matevž je v nenehnem gibanju. Nič ni pri njem odvečnega. Zdi se, da nobena giba ne napravi po nepotrebnem. Tudi svoje misli, pa če so še tako globoke — in teh ni malo — pove preprosto, razumljivo, dostopno vsakomur.

„No, pa začniva z zasliševanjem,“ je začel, ko je vstopil in kar takoj nadaljeval: „Rodil sem se pred nekaj manj kot petdesetimi leti kot nezakonski sin kmečke delavke v Novi Štifti. Po končani osnovni šoli me je zatekla vojna kot cestnega delavca. Nemci so me odgnali na delo v železarno — v Leoben, od koder sem po-
begnil k partizanom, v Sla-

ndrovo brigado. Po končani vojni sem napravil upravno-politični tečaj in bil na različnih delovnih mestih. Nato sem napravil srednjo gozdarsko šolo in se zaposlil kot revirni gozdar v zasebnem sektorju gozdov občine Mozirje. Sedaj sem zaposlen pri GLIN TOŽD kmetije koope-
ranti gozdov, poleg tega sem sekretar občinskega komiteja ZKS Mozirje.“

Matevž Požarnik je komunist že od leta 1946, kar pomeni, da si je že zelo zgo-

daj izoblikoval svoj svetovni nazor in lik pravega človeka. Težke socialne razmere v stari Jugoslaviji so narekova-
vale mlademu dečku, ki je kot odličnjak zapustil šolske klopi in moral nadalje šolanje zamenjati z lopato na cesti, misli o drugačni in boljši družbi. Zato je Matevž še kako dobro vedel med drugo svetovno vojno, zakaj se bo-
ri. In danes, ko so se uresničile mladostne želje po pravičnejšem svetu, skrbi, da se krivice ne bi ponavljale. Nikjer.

Kateraga dogodka se najraje spominjate?

„To je bilo 5. maja 1945, ko smo šlandrovci osvobodili

li in vkorakali v Trbovlje. Rudarski revir nas je že pričakoval. Ko so zazvonili zvonovi (znak ljudem, da prihajamo), so vsi naenkrat izobesili zastave. Ta pripadnost in pozornost ljudi me je resnično ganila.“

Kateri je vaš najtežji trenutek?

„Ko sem zbolel za hudo revmo in ležal na podstrešju domače hiše. Bila je še tema, ko sem zaslišal nemške vojake, kako se pogovarjajo o preiskavi, ki jo bodo naredili pri nas, ob svitu. Šli so po sosedo, ki naj bi bila za tola-
mača in začela se je hišna preiskava. Na srečo niso bili najbolj temeljiti, zato me ni-
so našli, pač pa so odpeljali moje kolo.“

Kaj vam pomeni delo z ljudmi?

„Potrebo. Ljudem skušam vedno pomagati v okviru svojih možnosti. Moje geslo je: Pomagaj vsakomur, ne

škodi nobenemu. Bodi odkrit z ljudmi in ne igray zakulisnih iger. O Zgornje-savinjčanih bi lahko dejal, da so dobri ljudje, ki imajo raje resnico, pa četudi je težka.“

V čem vidite naš napredek?

„V tem, da ima vsaka hiša elektriko, skoraj vse vodo-
vod, ceste. Velikanski napredek je v naši družbeni ure-
ditvi, saj smo pred zakonom vsi enaki.“

In česa si želite?

„Da bi gospodarstvo naše občine doseglo vsaj republi-
ško raven, osebno pa si želim zdravja.“

Zajela sem sapo za novo vprašanje, pa me je prehitel: „Dovolj je, bolje je malo manj kot več, zato, da se lahko v eni sapi prebere.“

LIZA PODPEČAN

BODICE ZA ZADNO STRAN

UGODNA ZNIŽANJA

Izgleda, da smo prišli v pravo sezono znižanj in reklamnih cen. Pri Nami, Varteksu, ERI, Borovu, dobimo znižano poletno konfekcijo, srjace in konzerve po reklamnih cenah, kopalne obleke in letno obutev s 30 — 50 % popustom... Nekateri stvari se vam res splača pogledati, ker jih boste dobili po ugodnih cenah. Najbrž boste

sredi novih podražitev tega prav veseli.

DRAGI VITAMINI

V poletnih dneh se nam prav prileže sadje, kakršno koli. Vendar pa miza večkrat ostane brez njega, saj so cene presenetljivo visoke. Na začetku letne sezone smo vsi na tistem upali, da bodo cene sčasoma padle. No, pa

smo se ušeli. Že kmalu sprehod po naših trgovinah ti da drugačno sliko. Opazimo si npr. breskve. Le kje jih ne želi? Njihove cene gibljejo od 8 din do 10 din. Na tržnici jih lahko kupimo kar po treh ali več cenah 9 ali 10 din.

Na visoke cene nakletim tudi pri ostalem sadju in zelenjavi. Vitamini, ki jih potrebujemo za zdravje, so torej zelo dragi.

—MV—